

**ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΝΩΝΑ, ΜΟΥΣΤΟΥ, ΜΑΙΝΑΛΟΥ
& ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ**

ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΝΩΝΑ, ΜΟΥΣΤΟΥ, ΜΑΙΝΑΛΟΥ & ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2020

Συντάκτες έκδοσης:

Αργύριος Μπόγλης, Άννα Κανελίδου, Δήμος Αναστόπουλος, Αγνή Αναστασιάδη,
Κατερίνα Πανταζή, Διαμαντής Αρβανίτης

Επιμέλεια έκδοσης:

Αργύριος Μπόγλης, Συντονιστής Φ.Δ. Π.Μ.Μ.Μ.

Εγκρίθηκε: με την υπ' αριθμ. 1.12/06.02.2020 απόφαση του Δ.Σ.

Άστρος, Ιανουάριος 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΗΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

Ζωοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

ΧΩΡΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν. 4519/2018 (ΦΕΚ 25/Α/20.02.2018)

Περιοχές του Δικτύου Natura 2000

Καταφύγια Άγριας Ζωής

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΝΩΝΑ, ΜΟΥΣΤΟΥ, ΜΑΙΝΑΛΟΥ ΚΑΙ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΗΣ/ΕΠΟΠΤΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Στελέχωση Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης και Τμήματος Επόπτευσης / Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Εξοπλισμός Υποστήριξης Δράσεων Τμήματος Προστασίας & Διαχείρισης

Εξοπλισμός Υποστήριξης Δράσεων Τμήματος Επόπτευσης / Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2020

Δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και τύπων οικοτόπων (ΕΣΠΑ 2014-2020)

Τοπικό πρόγραμμα CLLD/LEADER 2014-2020. Δράση: Γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών μέσω διαδραστικών χαρτών (Web based-GIS)

Συνεχής και συστηματική παρακολούθηση και τεκμηρίωση στοιχείων και πληροφοριών της κατάστασης και των ιδιαίτερων αξιών της προστατευόμενης περιοχής

Παρακολούθηση κοινωνικοοικονομικών στοιχείων και παραμέτρων της προστατευόμενης περιοχής

Παρακολούθηση των εξελίξεων στο ευρύτερο περιβάλλον του Φορέα Διαχείρισης

Παροχή διευκολύνσεων για τη διεξαγωγή ερευνών

Προβολή των επιστημονικών αποτελεσμάτων στον ελληνικό και διεθνή τύπο και τα έγκυρα επιστημονικά περιοδικά

Λειτουργίες παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των μέτρων προστασίας

Γνωμοδοτήσεις έργων

Σύνταξη ετήσιου προγράμματος δράσης

Υποβολή προτάσεων για την ανάληψη εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων

Μηχανοργάνωση / τεκμηρίωση

Περίθαλψη τραυματισμένων άγριων ζώων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΠΟΠΤΕΥΣΗΣ / ΦΥΛΑΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ-ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στελέχωση Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας

Εξοπλισμός Τμήματος Ενημέρωσης

Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης

Προσέλκυση – πληροφόρηση επισκεπτών

Περιβαλλοντική ενημέρωση σχολικών μονάδων

Προγραμματισμός δράσεων

Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΣΠΑ 2014-2020)

Προβολή, δημοσιότητα και ανάπτυξη δημοσίων σχέσεων

Σχεδιασμός και οργάνωση προγραμμάτων εθελοντών

Κατάρτιση – επιμόρφωση προσωπικού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

Η προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού θεσμοθετήθηκε το φθινόπωρο του έτους 2010 με την έκδοση της Κ.Υ.Α. 33999/6.09.2010 (Φ.Ε.Κ. 353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010) «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστού» και τροποποίηση αυτής (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013) και ισχύει βάσει της υπ' αρ. οικ. 81516/968/25.2.2000 απόφασης έγκρισης του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστού και το Νόμο 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011) περί «Διατήρησης της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», με σκοπό την προστασία της περιοχής ως εθνική φυσική κληρονομιά.

Στην περιοχή του Πάρνωνα υπάρχουν περί τους 23 τύποι οικοτόπων. Μερικοί από αυτούς είναι μοναδικοί ή ιδιαίτερα αξιόλογοι για τον ελλαδικό και τον ευρωπαϊκό χώρο, όπως είναι οι εκτεταμένες δασικές εκτάσεις με μαύρη πεύκη, τα δάση με δενδρόκεδρο στη Μονή Μαλεβής, οι καστανέωνες στην Καστάνιτσα, η λιμνοθάλασσα Μουστού νότια του Άστρους, η χαράδρα του Δαφνώνα κ.ά.

Οι σημαντικότερες περιοχές στον Πάρνωνα είναι οι α) υγροτοπικές ζώνες και οι εκτάσεις με δενδρόκεδρους (πυκνές συστάδες και θαμνολιβαδικές εκτάσεις) β) εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές για την χλωρίδα, οι οποίες είναι αποκλειστικά θαμνολιβαδικές εκτάσεις και γ) οι κορυφές του όρους Πάρνωνα οι οποίες εκτός από θαμνολιβαδικές εκτάσεις περιλαμβάνουν και χορτολιβαδικές εκτάσεις σε ένα μικρό οροπέδιο.

Η προστατευόμενη περιοχή καταλαμβάνει έκταση 1.140.892 στρεμμάτων, εντός της οποίας χωροθετούνται μέρος πέντε περιοχών που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο «NATURA 2000». (ΕΖΔ: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, ΖΕΠ: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Ορνιθοπανίδας):

- ΕΖΔ – Λιμνοθάλασσα Μουστού (κωδικός: GR 2520003)
- ΕΖΔ – Όρος Πάρνωνα (και περιοχή Μονής Μαλεβής) (κωδικός: GR 2520006)
- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου – Σπήλαιο Μάνα και Γαλάζια Λίμνη (κωδικός: GR 2520005)
- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και Περιοχή Μονεμβασιάς, Σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως Ακρωτήριο Καμήλι (κωδικός: GR 2540001)
- ΖΕΠ – Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007)

Επιπλέον, εντός της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνεται και μία Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ).

- ΣΠΠΕ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 123)

Οι περιοχές Natura 2000 που συμπεριλαμβάνονται στα όρια της Προστατευόμενης Περιοχής καταλαμβάνουν έκταση 596.034 στρέμματα.

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 33999/6.09.2010 (Φ.Ε.Κ. 353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010) «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει τις εξής ζώνες προστασίας του Ν. 1650/1986:

Α. Περιοχές Απόλυτης προστασίας της Φύσης: εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, βιότοποι ή οικοτόποι σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή της άγριας πανίδας, εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας.

α. Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής (2.I): πρόκειται για την περιοχή γύρω από τη Μονή Μαλεβής και κυρίως νότια αυτής. Εδώ απαντά ένα από τα πιο αξιόλογα δάση με δενδρόκεδρο, όπου έκταση 740 στρ. σύμφωνα με το Φ.Ε.Κ. 121Δ/1980 έχει κηρυχθεί "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης".

β. Υγρότοπος Μουστού (2.II): φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτιων και υδρόβιων πουλιών. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογος μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας.

Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Β. Περιοχές προστασίας της Φύσης: πρόκειται για εκτάσεις οικολογικής ή βιολογικής σημασίας, στις οποίες προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες και επεμβάσεις που είναι δυνατό να μεταβάλλουν ή να αλλοιώσουν τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του. Στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού περιλαμβάνονται οι παρακάτω:

α. Δάση Δενδρόκεδρου Πραστόυ (3.I): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τον Πραστό πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

β. Δάση Δενδρόκεδρου Αγίου Βασιλείου-Πλατανακίου (3.II): Το κύριο χαρακτηριστικό και των δύο αυτών περιοχών είναι η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

γ. Δάση Δενδρόκεδρου Παλαιοχωρίου (3.III): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

δ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Κορυφών Πάρνωννα (3.IV): Πρόκειται για μια μεγάλη, επιμήκη περιοχή με υψόμετρο άνω των 1.500μ., που περιλαμβάνει την κύρια κορυφογραμμή του Πάρνωννα, από τις κορυφές Μαλαβάζο (1.503 μ.) και Μεγάλη Τούρλα (1.935 μ.) στα βόρεια μέχρι την κορυφή Μαδαρή (1.685 μ.) στα νότια. Περιλαμβάνει σπάνια ενδημική χλωρίδα.

ε. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Μαζιάς-Κοντολινάς (3V): Πρόκειται για μόνιμο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με σημαντική πανίδα και χλωρίδα, και ένα φαράγγι ιδιαίτερου κάλλους.

στ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Αγίου Ιωάννη-Ορεινής Μελιγούς (3V.I): Περιοχή ιδιαίτερα σημαντική για την χλωρίδα.

ζ. Περιοχή Χαράδρας Δαφνώνα και Μονών Ελώνης και Σίντζας (3.VII): Περιοχή με μεγάλη γεωμορφολογική αξία και ιδιαίτερα σημαντική για τη χλωρίδα της. Εδώ φυτρώνουν μερικά πολύ σπάνια είδη φυτών και είναι έντονη η παρουσία ορισμένων βραχόφιλων ειδών πουλιών και αρπακτικών.

η. Υγρότοπος Μουστού (4.1): Περιμετρικά της Περιοχής Απολύτου Προστασίας εκτίνεται η ζώνη Προστασίας του Υγροτόπου Μουστού, περιοχή ύψιστης σημασίας για την διατήρηση του υγροτόπου.

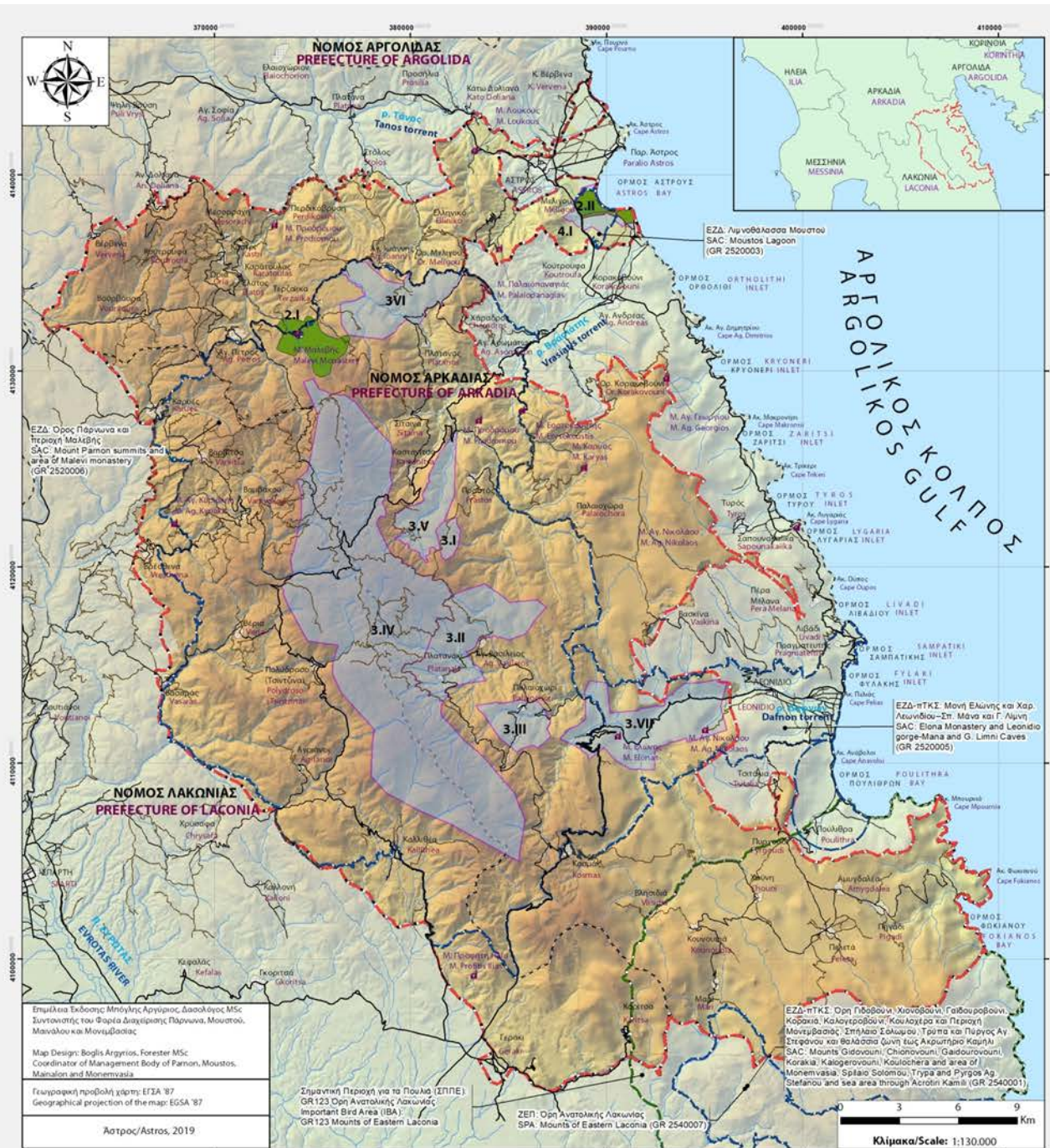
Επιτρέπονται αρκετές υφιστάμενες δραστηριότητες, οι οποίες δεν έχουν αρνητικές επιδράσεις στην προστατευόμενη περιοχή.

Γ. Περιοχές Προστασίας Ρεμάτων: Επιμήκεις περιοχές προστασίας κατά μήκος των ρεμάτων Δαφνώνα, Βρασιάτη και Τάνου και εκατέρωθεν των όχθων τους πλάτους 50 μέτρων.

Δ. Οι υπόλοιπες εκτάσεις εκτός των περιοχών Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, των Περιοχών Προστασίας της Φύσης, της ζώνης Προστασίας Μουστού και των περιοχών με εγκεκριμένο σχέδιο πόλης: Πρόκειται για το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο δεν εμπίπτει στην παραπάνω ζωνοποίηση. Περιλαμβάνει οικισμούς ή χωριά με ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον, λόγω της ποιότητας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου.

Επιτρέπονται σχεδόν όλες οι δραστηριότητες με ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις.

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

Επιμέλεια Έκδοσης: Μηνίλης Αγγίρας, Δασολόγος ΜΣε
 Συντονιστής του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας
 Map Design: Bogiis Argyrios, Forester ΜΣε
 Coordinator of Management Body of Parnon, Moustos, Manalou and Monemvasia
 Γεωγραφική προβολή χάρτη: ΕΓΣΑ '87
 Geographical projection of the map: EGSA '87
 Άστρος/Astros, 2019

Σημαντική Περιοχή για το Πουλί (ΣΠΠΕ)
 GR123 Όρη Ανατολικής Λακωνίας
 Important Bird Area (IBA)
 GR123 Mounts of Eastern Laconia
 ΖΕΠ: Όρη Ανατολικής Λακωνίας (GR 2540007)
 SPA: Mounts of Eastern Laconia (GR 2540007)

ΕΖΔ-ΠΤΚΣ: Όρη Γλαβίου - Χιονοτόπου - Γαϊθουροβουνίου - Κορακιά - Καλογερονίου - Κουλοχώρα και Πύργου Αγ. Εφραίμου και Θεολόγου (Ζώνη της Ακροπόλεως Κηφισή)
 SAC: Mounts Glabionis - Chionotopou (Gaitourounou) - Korakia - Kalogerounou - Koulochera and area of Monemvasia - Sphakio Solomou, Trypa and Pyrgos Ag. Stefanou and sea area through Acrotiri Kaminis (GR 2540001)
 ΕΖΔ-ΠΤΚΣ: Μονή Ελισίας και Χαρ. Λεωνιδίου-Στ. Μάνα και Γ. Λιμνί
 SAC: Elena Monastery and Leonidio gorge-Mana and G. Limni Caves (GR 2520005)
 ΕΖΔ: Λιμνοθάλασσα Μουστού
 SAC: Moustos Lagoon (GR 2520003)
 ΕΖΔ-ΠΤΚΣ: Όρος Πάρνωνα και περιοχή Μακλιβής
 SAC: Mount Parnon summits and area of Malevi monastery (GR 2520006)
 ΕΖΔ-ΠΤΚΣ: Όρη Πάρνωνα και Μουστού
 SAC: Parnon and Moustos (GR 2520006)
 ΕΖΔ-ΠΤΚΣ: Όρη Λακωνίας
 SAC: Laconia (GR 2540001)
 ΕΖΔ-ΠΤΚΣ: Όρη Αρκαδίας
 SAC: Arkadia (GR 2540001)
 ΕΖΔ-ΠΤΚΣ: Όρη Μεσσηνίας
 SAC: Messinia (GR 2540001)
 ΕΖΔ-ΠΤΚΣ: Όρη Αχαΐας
 SAC: Achaia (GR 2540001)
 ΕΖΔ-ΠΤΚΣ: Όρη Κόρινθου
 SAC: Corinth (GR 2540001)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ / LEGEND

Περιοχές Προστασίας / Protected Areas

- Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης**
Absolute Nature Protection Areas
 2.I Συστάδα Δεδρόκεδρου Μονής Μακλιβής - Forest of *Juniperus thurifera* at Malevi Monastery
 2.II Υγροτόπος Μουστού - Moustos Wetland
- Όρια Προστατευόμενης Περιοχής Ορους Πάρνωνα & Υγροτόπου Μουστού
 Boundaries of the Protected Area of Mount Parnon & Moustos Wetland
- Περιοχές NATURA 2000**
Areas of the NATURA 2000 Network
 Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)/Special Areas of Conservation (SAC):
 GR 2520003, GR 2520005, GR 2520006, GR 2540001, GR 2540007
 Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)/Special Protection Area (SPA): GR2540007
- Σημαντική Περιοχή για το Πουλί (ΣΠΠΕ):
 GR123 Όρη Ανατολικής Λακωνίας
 Important Bird Area (IBA): GR123 Mounts of Eastern Laconia
- Περιοχές Προστασίας της Φύσης**
Nature Protection Areas
 3.I Δάση Δεδρόκεδρου Προστού - Forests of *Juniperus thurifera* at Prastos
 3.II Δάση Δεδρόκεδρου Αγ. Βασίλειου - Πλατανάκιου - Forests of *Juniperus thurifera* at Agios Vasiliou-Platanakiou
 3.III Δάση Δεδρόκεδρου Πολιοκαυρήσιου - Forests of *Juniperus thurifera* at Poliokechori
 3.IV Σημαντική Περιοχή Χλωρίδας Κορακίου Πάρνωνα - Important flora area at mount Parnon summits
 3.V Σημαντική Περιοχή Χλωρίδας Μοζός - Κουτολιός - Important flora area at Mazia-Kontolina
 3.VI Σημαντική Περιοχή Χλωρίδας Αγ. Ιωάννη - Ορειν. Μελιγού - Important flora area at Agios Ioannis-Oriin Meligou
 3.VII Χλωρίδα Δρυανίας & Περιοχές Μονιων Ελισίας και Σιντζας - Area of Dafnoni gorge and monasteries of Sintza and Elona
 4.I Περιοχή Προστασίας Υγροτόπου Μουστού - Moustos Wetland
- Περιοχές Προστασίας Ρεμάτων (Τάνου, Βρασιάτι, Δαφνίου) - Torrent Protection Areas (Tanos, Vrasiatas, Dafnoni)

- Νομοί / Prefectures
- Οικισμοί / Settlements
- Υδρογραφικό δίκτυο / Drainage Network
- Μοναστήρια / Monasteries
- Οδικό δίκτυο / Road Network
 - Κύριος Ασφαλτοδρόμος / Main Asphalt Road
 - Κεντρικός Δευτερεύων Ασφαλτοδρόμος / Main-Secondary Asphalt road
 - Κεντρικός Δευτερεύων Χωματόδρος / Main-Secondary Dirt Road

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΑΡΝΩΝΑ ΜΟΥΣΤΟΥ
ΜΑΙΝΑΛΟΥ & ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

Άστρος Αρκαδίας/Astros Arkadia, Τ.Κ./PC 22001
 Τηλ./Tel: 27550 22021, Fax: 27550 22806
 Email: info@fdparnonas.gr; Web: www.fdparnonas.gr

ΧΩΡΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν. 4519/2018 (ΦΕΚ 25/Α/20.02.2018)

Σύμφωνα με το νέο Ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 25/Α/20.2.2018), ιδρύονται οχτώ (8) επιπλέον ΦΔΠΠ (συνολικά πλέον 36 ΦΔΠΠ), ενώ διευρύνονται τα όρια των περιοχών αρμοδιότητας των ήδη υφιστάμενων ΦΔΠΠ, έτσι ώστε όλες οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000 της χώρας να ενταχθούν στην εποπτεία των ΦΔΠΠ.

Βάσει του άρθρου 1, οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) είναι τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που έχουν ως σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση των περιοχών, στοιχείων και συνόλων της φύσης και του τοπίου των άρθρων 18, 19 και 21 του Ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως έχουν αντικατασταθεί με τα άρθρα 4, 5 και 6 του Ν. 3937/2011 (Α' 60), σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4519/2018. Οι ΦΔΠΠ είναι κοινωφελή Ν.Π.Ι.Δ. και δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Οι ΦΔΠΠ εποπτεύονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Μεταξύ των περιοχών των άρθρων 18, 19 και 21 του Ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως έχουν αντικατασταθεί με τα άρθρα 4, 5 και 6 του Ν. 3937/2011 (Α' 60), περιλαμβάνονται οι Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, οι Περιοχές Προστασίας της Φύσης και οι Περιοχές Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών (Ειδικές Ζώνες Διατήρησης-ΕΖΔ, Ζώνες Ειδικής Προστασίας-ΖΕΠ και Καταφύγια Άγριας Ζωής-ΚΑΖ).

Σε ότι αφορά τον Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωννα & υγροτόπου Μουστού, ο οποίος πλέον μετονομάζεται σε **Φορέας Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας** (ΦΔ), η χωρική αρμοδιότητά του αυξάνεται σημαντικά, περιλαμβάνοντας πλέον εκτός από την υφιστάμενη κατά την έναρξη ισχύος του περιοχή ευθύνης [Κ.Υ.Α υπ' αριθμ. 33999 (ΦΕΚ/353/ΑΑΠ/6.9.2010) όπως έχει τροποποιηθεί (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013), όπως ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5γ του Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011)], και δεκατέσσερις (14) περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

Περιοχές του Δικτύου Natura 2000

Συγκεκριμένα, η χωρική αρμοδιότητα του ΦΔ περιλαμβάνει συνολικά τις εξής περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (**ΕΖΔ**: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, **ΖΕΠ**: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Ορνιθοπανίδας, **πΤΚΣ**¹: προτεινόμενος Τόπος Κοινοτικής Σημασίας):

- ΕΖΔ-ΖΕΠ – Λίμνη Στυμφαλία (κωδικός: GR 2530002) (1.308,91 ha).
- ΕΖΔ – Όρος Ολίγυρτος (κωδικός: GR 2530004) (8.630,65 ha).
- ΕΖΔ - Όρος Μαίναλο (κωδικός: GR 2520001) (22.673,07 ha).
- ΖΕΠ - Όρη Αρτεμίσιο και Λύρκειο (κωδικός: GR 2510004) (11.477,38 ha).
- ΕΖΔ - Λίμνη Τάκα (κωδικός: GR 2520002) (1.033,15 ha).
- ΕΖΔ - Ακροναυπλία και Παλαμήδι (κωδικός: GR 2510003) (366,16 ha).
- ΕΖΔ – Λιμνοθάλασσα Μουστού (κωδικός: GR 2520003) (368,24 ha).
- ΕΖΔ –Όρος Πάρνωννα (και περιοχή Μονής Μαλεβής) (κωδικός: GR 2520006) (55.767,52 ha).
- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου – Σπήλαιο Μάνα και Γαλάζια Λίμνη (κωδικός: GR 2520005) (8.293,47 ha).

¹ Αφορά τις νέες περιοχές Natura (πΤΚΣ) και τις επεκτάσεις υφιστάμενων περιοχών Natura (ΕΖΔ-πΤΚΣ) βάσει της υπ' αρ. 50743 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β 4432/15.12.2017) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000»

- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και Περιοχή Μονεμβασιάς, Σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως Ακρωτήριο Καμήλι (κωδικός: GR 2540001) (38.869,97 ha).
- ΖΕΠ – Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007) (37.566,61 ha).
- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Εκβολές Ευρώτα, Περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια Περιοχή Λακωνικού Κόλπου (κωδικός: GR 2540003) (10.632,61 ha).
- ΖΕΠ – Υγρότοποι Εκβολών Ευρώτα (κωδικός: GR 2540006) (2.172,76 ha).
- ΕΖΔ – Περιοχή Νεάπολης και Νήσος Ελαφώνησος (κωδικός: GR 2540002) (5.493,74 ha).

Επιπλέον, εντός των ορίων χωρικής αρμοδιότητας του φορέα διαχείρισης περιλαμβάνονται και τέσσερις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ).

- ΣΠΠΕ – Λίμνη Στυμφαλία (κωδικός: GR 117)
- ΣΠΠΕ - Όρη Αρτεμίσιο και Λύρκειο (κωδικός: GR 118)
- ΣΠΠΕ – Δέλτα Ευρώτα (κωδικός: GR 122)
- ΣΠΠΕ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 123)

Η χωρική αρμοδιότητα του ΦΔ αυξάνεται αισθητά καλύπτοντας σχεδόν όλη την Ανατολική Πελοπόννησο. Η νέα περιοχή ευθύνης του ΦΔ εκτείνεται εντός των ορίων 10 Δήμων και εντός 4 Περιφερειακών Ενοτήτων (Λακωνία, Αρκαδία, Αργολίδα και Κορινθία), με το μεγαλύτερο τμήμα να ανήκει στον Νομό Λακωνίας. Επιπλέον, ο ΦΔ έχει στην αρμοδιότητά του εκτός από ορεινά οικοσυστήματα (Πάρνωνας, Μαίναλο, Ολίγυρτος, Αρτεμίσιο και Λύρκειο, Ανατολικής Λακωνίας), υγροτοπικά (Μουστός, Στυμφαλία, εκβολές Ευρώτα), ποτάμια (Ευρώτας), νησιωτικά (Ελαφώνησος) και θαλάσσια (Λακωνικός κόλπος και θαλάσσια ζώνη Μονεμβασίας).

Καταφύγια Άγριας Ζωής

Εντός της προστατευόμενης περιοχής εντοπίζονται συνολικά έντεκα (11) Καταφύγια Άγριας Ζωής.

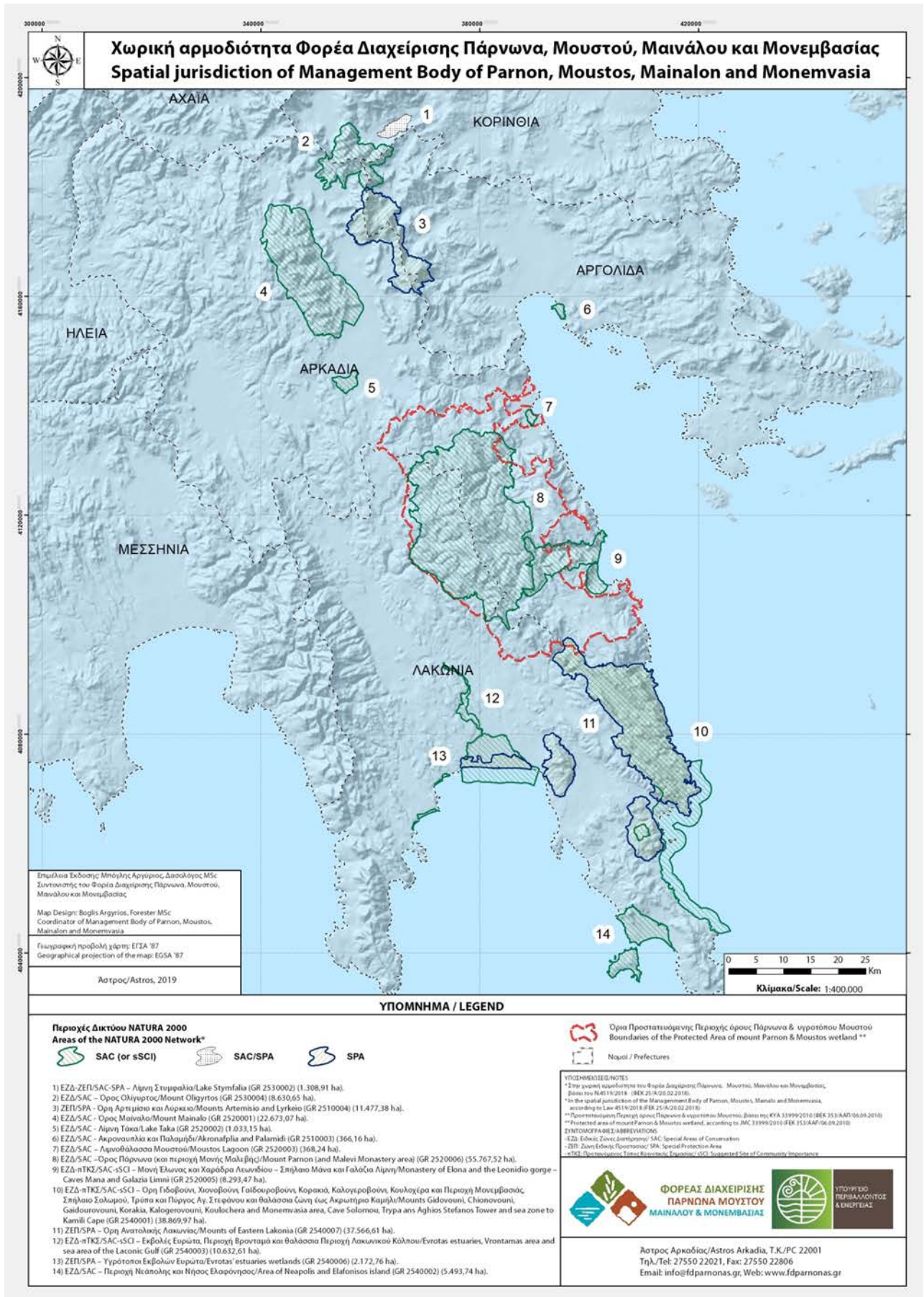
- **Κουφοβούνι - Τσικούλιο** (Βαμβακούς - Καστάνιτσας) (~8.000στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Άγ. Γεώργιος ή Κάστρο** (Γερακίου) (~5.000 στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Μονή Παλαιοπαναγιάς** (Μελιγούς-Κορακοβουνίου-Άστρους) (~7.000 στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 162614/1852 ΦΕΚ520/Β/8-5-1979
- **Υγροβιότοπος Μουστού** (Μελιγούς και Κορακοβουνίου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~5.900στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 563 ΦΕΚ329/Β/12-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- **Φονεμένοι-Κούτσουρα** (Αγ. Πέτρου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~6.500στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 175778/2799 ΦΕΚ566/Β/13-9-1985
- **Κορομηλιάς - Βασκίνας** (Δήμου Νότιας Κυνουρίας) (~12.100στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 630 ΦΕΚ329/Β/13-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- **Φαράγγι Μαζιάς** (Καστάνιτσας και Πραστού Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~16.050στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 629 ΦΕΚ329/Β/14-3-2001
- **Γαϊδουροβουνίου** (Δημοτικών Διαμερισμάτων Κρεμαστής - Λαμπόκαμπου Δήμων Νιάτων – Ζάρακα, Νομού Λακωνίας) (~24.500στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 1504 ΦΕΚ911/Β/16-07-2001 (τροποποίηση και ισχύει),
- **Λίμνη Στυμφαλία - Απέλευρο όρος** (Δήμου Στυμφαλίας Κορινθίας και Κοινότητας Αλέας Αργολίδας) (~31.000στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 1610 ΦΕΚ170/Β/18-02-2003,

- **Δασώδης περιοχή Αγ. Θεοδώρων** (Τριπόλεως και κοινότητας Περθωρίου Νομού Αρκαδίας) (~31.000στρ.) με την απόφαση του Υπουργού Γεωργίας υπ’ αριθ. 33635/1789 ΦΕΚ604/Β/30-04-1976.
- **Περιοχή Δασαρχείου Βυτίνας** (Κοινοτήτων Πιάνας, Αλωνίσταινας, Χρισοβιτσίου, Ελάτης, Πυργακίου) (~16.588στρ.) με εντολή Υπουργού Γεωργίας απόφαση του Γενικού Γραμματέα υπ’ αριθ. 170836/2258/27.6.85 (ΦΕΚ 435 τ. Β’/15.7.85), βάσει της οποίας τροποποιήθηκε η υπ’ αριθ. 33624/1741/6.5.76 (ΦΕΚ 660/Β/17.5.76) απόφαση του Υφυπουργού Γεωργίας.

Η διαχείριση των Καταφυγίων Άγριας Ζωής πραγματοποιείται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τις Διατάξεις του Δασικού Κώδικα όπως ισχύει.

Σύμφωνα με την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 57 του Ν.Δ. 86/1969 του Δασικού Κώδικα οι δραστηριότητες και οι απαγορεύσεις στα καταφύγια άγριας ζωής είναι οι εξής:

- Απαγορεύεται το κυνήγι κάθε ζώου και η καταστροφή κάθε είδους ζώνης με φυσική βλάστηση, των φυτοφρακτών, ή αμμοληψία, η αποστράγγιση και αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών πόρων και η ένταξη έκτασης καταφυγίου άγριας ζωής σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό.
- Επιτρέπεται η εκτέλεση έργων ή εργασιών και ιδίως αλιευτικά έργα, έργα αναδασμού, τουριστικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, κατασκηνώσεις, λατομεία μεταλλεία και δρόμοι, αφού προηγουμένως έχει υποβληθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων τύπου Α’ και έχει χορηγηθεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
- Επιτρέπεται η σύλληψη ζώων και η συλλογή φυτών για επιστημονικούς σκοπούς. Η μεταφορά άγριας πανίδας για τον εμπλουτισμό άλλων περιοχών επιτρέπεται και εκτελείται μόνο από τη Δασική Υπηρεσία.
- Καθορίζονται από τη Δασική Υπηρεσία, ειδικά έργα βελτίωσης του βιοτόπου των καταφυγίων άγριας ζωής και έργα ικανοποίησης των οικολογικών τους αναγκών. Επιτρέπεται η τοποθέτηση μπάρας ελέγχου της πρόσβασης σε δασικούς δρόμους που οδηγούν εντός του καταφυγίου, κατά την κρίση του αρμοδίου δασαρχείου. Οι παραβάτες τιμωρούνται με πρόστιμο.

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΝΩΝΑ, ΜΟΥΣΤΟΥ, ΜΑΙΝΑΛΟΥ ΚΑΙ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

Ο Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού ιδρύθηκε με τους Νόμους 2742/1999 (ΦΕΚ 207Α/7-10-1999) και 3044/2002 (ΦΕΚ 197Α/27-08-2002), με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού. Με το Ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 25/Α'/20-2-2018) ο Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωνα & υγροτόπου Μουστού, πλέον μετονομάζεται σε **Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας** (ΦΔ) και η χωρική αρμοδιότητά του αυξάνεται σημαντικά, περιλαμβάνοντας πλέον εκτός από την υφιστάμενη, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, περιοχή ευθύνης [Κ.Υ.Α υπ' αριθμ. 33999 (ΦΕΚ/353/ΑΑΠ/6.9.2010) όπως έχει τροποποιηθεί (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013), όπως ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5γ του Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011)], και δεκατέσσερις (14) περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

Ο Φορέας διοικείται από 11μελές Δ.Σ. που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Π.ΕΝ. και αποτελείται από εκπροσώπους υπουργείων, της αυτοδιοίκησης, τοπικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων. Η συγκρότηση του παρόντος Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης προκύπτει από τις υπ' αριθμ. Υ.Α. 26432/2013 (ΦΕΚ 185/ΥΟΔΔ/25.4.2013) & 44469/24.9.2014 (ΦΕΚ 621/ΥΟΔΔ/9.10.2014), όπως ισχύει. Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ο Δημήτριος Μήλιος του Αθανασίου, του κλάδου ΤΕ Πολιτικός Μηχανικός Έργων Υποδομής, Εκτελεστικός Γραμματέας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΗΣ/ΕΠΟΠΤΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΥΕΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Στελέχωση Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης και Τμήματος Επόπτευσης / Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Το τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης στελεχώνεται από τους:

- Άννα Κανελίδου, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος M.Sc./Υπεύθυνη Τμήματος,
- Αργύριο Μπόγλη, Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος M.Sc./Συντονιστής Φ.Δ. Π.Μ.Μ.Μ.
- Δήμο Αναστόπουλο, Μηχανικός Περιβάλλοντος M.Sc./Στέλεχος του Τμήματος & Υπεύθυνος Τμήματος Επόπτευσης / Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Το τμήμα Επόπτευσης / Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης στελεχώνεται από τους:

- Δήμο Αναστόπουλο, Μηχανικός Περιβάλλοντος M.Sc./Υπεύθυνος Τμήματος
- Αργύριο Μπόγλη, Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος M.Sc./Συντονιστής Φ.Δ. Π.Μ.Μ.Μ.
- Άννα Κανελίδου, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος M.Sc./Στέλεχος Τμήματος & Υπεύθυνη Τμήματος Προστασίας & Διαχείρισης
- Ιωάννη Δημητρακόπουλο, Ειδικός Δασικής Προστασίας,
- Φωτεινή Δημάκου, Επόπτης/φύλακας,
- Γεώργιο Λυτρίβη, Επόπτης/φύλακας,
- Γεώργιο Κωλέττη, Επόπτης/φύλακας.

Οι υπεύθυνοι των τμημάτων ευθύνονται για την αποδοτική λειτουργία και εκτέλεση των εργασιών που αναλαμβάνει το Τμήμα και προβαίνει σε κάθε ενέργεια και μέτρο που προωθεί την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του.

Το αντικείμενο των Τμημάτων περιλαμβάνει λειτουργίες και αρμοδιότητες, βάσει των διατάξεων της Υ.Α. υπ' αριθμ. 21393 Υ.Α. (ΦΕΚ747/Β/21-6-2006) περί «Κανονισμού λειτουργίας υπηρεσιών και του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού», όπως ισχύει.

Εξοπλισμός Υποστήριξης Δράσεων Τμήματος Προστασίας & Διαχείρισης

Ο υλικός εξοπλισμός που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης και χρησιμοποιείται από το Τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης που αφορά στο έμπυχο δυναμικό του, περιλαμβάνει και πάγιο εξοπλισμό που έχει ήδη προμηθευτεί και διαθέτει ο Φορέας, περιλαμβάνει συνοπτικά:

- μία τηλεόραση
- δύο φορητούς και τρεις σταθερούς Η/Υ
- δύο οχήματα εκτός δρόμου
- δύο τηλεσκόπια και τρία ζευγάρια κιάλια
- ένα έγχρωμο φωτοαντιγραφικό μηχάνημα
- έναν εκτυπωτή τύπου Plotter
- έναν καταγραφέα ήχων χειροπτέρων
- έναν μετρητή pH/διαλυμένου O₂
- εξειδικευμένα προγράμματα (Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών – GIS)
- δύο συσκευές ArcPad, με ενσωματωμένο το λογισμικό ArcMap, GPS και φωτογραφική μηχανή
- μία συσκευή αναπαραγωγής πολυμέσων (media player)
- ένα αποστασιόμετρο
- εννιά συσκευές καταγραφής πανίδας με αισθητήρα κίνησης

- βιβλία και επιστημονικά συγγράμματα
- οδηγούς αναγνώρισης πανίδας και χλωρίδας
- μία φορητή συσκευή προβολής (projector)
- δύο φωτογραφικές μηχανές dSLR
- δύο τρίποδα τηλεσκοπίου και φωτογραφικών μηχανών
- μία βιντεοκάμερα καταγραφής υψηλής ανάλυσης HD

Εξοπλισμός Υποστήριξης Δράσεων Τμήματος Επόπτευσης / Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Τα μέσα τα οποία διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης για τη φύλαξη είναι τρία οχήματα αγροτικού τύπου τα οποία φέρουν πυροσβεστικό βυτίο χωρητικότητας 500 λίτρων νερού. Επίσης διαθέτει και ένα όχημα τύπου τζιπ καθώς και ένα επιβατικό όχημα τύπου 4X4, τα οποία χρησιμοποιούνται από το επιστημονικό προσωπικό, τα μέλη του Δ.Σ. του Φορέα και σε έκτακτες περιπτώσεις από το προσωπικό φύλαξης. Κάθε όχημα εξοπλίζεται με:

- Ένα σταθερό και ένα φορητό ασύρματο, οι οποίοι χρησιμοποιούν τις συχνότητες των δύο Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Αρκαδίας και Λακωνίας ανάλογα με την περιοχή επόπτευσης του προσωπικού (Αρκαδία ή Λακωνία). Οι ασύρματοι παραμένουν ανοικτοί καθ' όλη τη διάρκεια της βάρδιας, στην ανάλογη συχνότητα της περιοχής που βρίσκονται. Με αυτό τον τρόπο είναι άμεση η επικοινωνία των φυλάκων του Φορέα με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και επιτυγχάνεται γρηγορότερη επέμβαση και αντιμετώπιση του συμβάντος.
- Ένα βυτίο πυρόσβεσης χωρητικότητας 500 λίτρων και μάνικες πυρόσβεσης.
- Κιάλια, φακό, εργαλειοθήκη, αλυσοπρίονο, φωτογραφική μηχανή, αυτόματη κάμερα, κάμερα καταγραφής και ασφάλειας αυτοκινήτου, φορητό GPS, οδηγό αναγνώρισης πουλιών/φυτών/ερπετών, ένα βίντσι (εργάτης), αντιολισθητικές αλυσίδες κ.α.
- Γαλότσες, ολόσωμες αδιάβροχες φόρμες, προστατευτικά γυαλιά, μάσκες εργασίας, σακίδια πλάτης, σάκοι νερού και προστατευτικά γάντια.
- Αναλυτικοί χάρτες της περιοχής.
- Φορητό φαρμακείο πρώτων βοηθειών.

Παρέχεται σε κάθε υπάλληλο της φύλαξης ρουχισμός ανάλογος της εργασίας, και ομοίομορφος για όλους τους εργαζομένους, καθώς και υπηρεσιακή ταυτότητα του υπαλλήλου ώστε να τεκμηριώνει την εργασία του στο πεδίο όποτε του ζητηθεί.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2020

Η χωρική αρμοδιότητα του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας καταλαμβάνει έκταση 2.292.021,5 στρεμμάτων κυρίως δασικού τύπου, αλλά και υγροτόπους και λίμνες, ποταμούς και θαλάσσιες ζώνες, καθώς και ιστορικές τοποθεσίες. Περιλαμβάνει πολυάριθμα χωριά των οποίων οι κάτοικοι αναπτύσσουν δραστηριότητες που θα πρέπει να εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου. Κατά συνέπεια, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στο χώρο της προστατευόμενης περιοχής υπάρχει έντονη ανθρώπινη δραστηριότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (κτηνοτροφία, γεωργία, δενδροκομία, μελισσοκομία, συλλογή βοτάνων, λατόμηση μαρμάρων, υπηρεσίες τουρισμού, περιορισμένη βιομηχανική παραγωγή), πέραν των επισκεπτών που δέχεται κυρίως τις τουριστικές περιόδους, και το γεγονός ότι η ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού είναι ανεπαρκής σε θέματα προστασίας των περιοχών ευθύνης του ΦΔ ΠΜΜΜ, δημιουργούνται προβλήματα ακατάλληλης συμπεριφοράς.

Επίσης, η εκπόνηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ), των σχεδίων Προεδρικών Διαταγμάτων (ΠΔ) και των Σχεδίων Διαχείρισης (ΣΔ) για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που αναμένεται να υλοποιηθούν εντός του έτους 2020, θα περιγράφει τους εξειδικευμένους περιορισμούς και στόχους που θα τεθούν για την προστασία των προστατευόμενων περιοχών.

Συγκεκριμένα, τα ανωτέρω έρχονται να δώσουν λύσεις σε χρόνια προβλήματα, καθώς:

- οριοθετούνται και διασφαλίζονται οι προστατευόμενες περιοχές.
- καθορίζονται οι ζώνες χρήσεων γης και δραστηριοτήτων εντός των προστατευόμενων περιοχών.
- εκπληρώνονται υποχρεώσεις της χώρας έναντι των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για τη φύση.
- τίθενται οι βασικοί κανόνες για έναν βιώσιμο αναπτυξιακό σχεδιασμό και για την προώθηση ενός υγιούς περιβάλλοντος ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας.

Κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο πραγματοποιήθηκαν εργασίες πεδίου στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης. Οι εργασίες πεδίου επικεντρώθηκαν είτε σε καταγραφές της βιοποικιλότητας ομάδων, κυρίως ζώων, είτε είχε περισσότερο στοχευμένες δράσεις, π.χ. καταγραφή βιοποικιλότητας σπηλαίων. Οι δράσεις που σχετίζονται με την παρακολούθηση/ τεκμηρίωση/ αξιολόγηση αλλά και προστασία συχνά έγιναν με τη συνεργασία φορέων όπως με διεθνή ερευνητικά κέντρα για διευκόλυνση σε ερευνητές στην Π.Π., μη κυβερνητικές οργανώσεις (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, WWF, ANIMA, Ορειβατικούς Συλλόγους, Honeyguide Holidays). Στα πλαίσια της συνεργασίας με ερευνητικά κέντρα και ιδρύματα, χορηγήθηκαν άδειες επιστημονικής έρευνας σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς ερευνητές για μελέτες και συλλογή δειγμάτων στην Π.Π.

Με τη νέα κατάσταση που διαμορφώθηκε με την εφαρμογή του Ν. 4519/2018 και την αύξηση της χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης, προκύπτουν προβλήματα που σχετίζονται με τη διαχείριση των περιοχών αυτών καθώς και με τη διοίκησή τους σε συνδυασμό με την οργάνωση και την συγκρότηση του Φορέα Διαχείρισης, καθώς:

- είναι πολλά και διαφορετικά τα προστατευτέα στοιχεία και διαφορετικές οι πιέσεις και απειλές.
- η διοικητική ένταξη των περιοχών ποικίλει (10 Δήμοι, 4 Περιφερειακές Ενότητες).
- δεν υφίσταται θεσμικό πλαίσιο για τις εν λόγω περιοχές (απουσία εγκεκριμένων Ε.Π.Μ. και Π.Δ., αλλά και Σχεδίων Διαχείρισης, τα οποία έχει αναλάβει να υλοποιήσει το ΥΠΕΝ).
- οι υπηρεσίες του ΦΔ είναι υποστελεχωμένες σε σχέση με τη σημαντική αύξηση της έκτασης της περιοχής ευθύνης του.

Παρόλα αυτά, ο ΦΔ έχει προγραμματίσει για το 2020 να εφαρμόσει τις κάτωθι ενέργειες:

Δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και τύπων οικοτόπων (ΕΣΠΑ 2014-2020)

Για την παρούσα Προγραμματική Περίοδο το ΥΠΕΝ έθεσε προτεραιότητες στην υλοποίηση έργων από τους ΦΔ στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, βασιζόμενες στα αποτελέσματα του οριζόντιου έργου της ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ, τα περιεχόμενα του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (ΡΑΦ) και την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα.

Έχοντας υπόψη το περιεχόμενο των δράσεων που υλοποιήθηκαν από τους ΦΔΠΠ κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους και τις ανάγκες που το έργο της ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ κατέδειξε σχετικά με την κατάσταση και τους στόχους διατήρησης των οικοτόπων και των ειδών κοινωτικού ενδιαφέροντος, το ΥΠΕΝ προωθεί στην παρούσα προγραμματική κυρίως την υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους παρεμβάσεων. Οι διαχειριστικές αυτές δράσεις έχουν στόχο κυρίως τη βελτίωση του βαθμού διατήρησης ειδών και οικοτόπων με μη ικανοποιητικό ή κακό βαθμό διατήρησης στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης.

Ο Φορέας Διαχείρισης ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση της Ε.Υ.Δ. Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (Ε.Π.Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α) και έλαβε ένταξη της πρότασης

χρηματοδότησης που υπέβαλε, βάσει της υπ' αριθμ. ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 3629/17-04-2019 (ΑΔΑ: ΩΒΟ0465ΧΙ8-ΤΩΠ) Απόφασης Ένταξης της Πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας για Δράσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων» με κωδικό ΟΠΣ 5033190 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, ύψους 997.830,00 €. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης ορίζεται στα 5 έτη (2019-2023).

Η Πράξη αφορά στην επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας για την υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων για τη βελτίωση του βαθμού διατήρησης προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ), αλλά και εθνικού ενδιαφέροντος, των οποίων ο σημερινός βαθμός κρίνεται μη ικανοποιητικός ή χρήζουν επαναλαμβανόμενης διαχείρισης. Στόχος είναι η ανάσχεση της απώλειας της Βιοποικιλότητας και προστασία αυτής και της υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων. Η προστασία της βιοποικιλότητας θα επιτευχθεί μέσω της διατήρησης σε ικανοποιητική κατάσταση των τύπων οικοτόπων και των πληθυσμών των απειλούμενων και κινδυνευόντων ειδών στην περιοχή ευθύνης του ΦΔ. Οι δράσεις αφορούν την:

- Ανάπτυξη δικτύωσης με υπηρεσίες εσωτερικού και εξωτερικού.
- Βελτίωση των γνώσεων, με σκοπό την ενισχυμένη και πιο αποτελεσματική διαχείριση της περιοχής ευθύνης (14 περιοχές NATURA 2000 σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.4519/2018) του ΦΔ.
- Παρακολούθηση και καταγραφή παρουσίας του τσακαλιού (*Canis aureus*) και την διαχείριση συγκρούσεων από το τσακάλι στα κτηνοτροφικά ζώα.
- Χαρτογράφηση των πληθυσμών και την εκτίμηση της δομής και της δυναμικής των πληθυσμών δενδρόκεδρου (*Juniperus drupacea*) και της αναπαραγωγικής βιολογίας του είδους.
- Βελτίωση/ανόρθωση ενδιαιτημάτων ΤΟ 92Α0 «Δάση-στοές με *Salix alba* και *Populus alba*».
- Συμβολή στην αντιπυρική προστασία του Πάρνωνα με τοποθέτηση προκατασκευασμένων δεξαμενών και βυτίων πυρόσβεσης στα οχήματα του ΦΔ.
- Ρύθμιση περιβαλλοντικών συνθηκών σε οικοτόπους με σκοπό την βελτίωση κατάστασης διατήρησης.
- Διαχείριση αμμοθινικών οικοσυστημάτων (ΤΟ 2110, 2120 και 2250) στην ΕΖΔ-πΤΚΣ με κωδικό GR 2540003 (εκβολές Ευρώτα) και στην ΕΖΔ με κωδικό GR 2540002 (Περιοχή Νεάπολης και Νήσος Ελαφώνησος).
- Προστασία περιοχών ωτοκίας και αναπαραγωγής της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, στις παραλίες του Λακωνικού κόλπου και της περιοχής Μονεμβασίας, σε συνεργασία με τον Σύλλογο για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας ΑΡΧΕΛΩΝ.
- Βελτίωση του βαθμού διατήρησης των προστατευόμενων ειδών ιχθυοπανίδας *Squalius keadicus* (Κινδυνεύον) και *Pelastgus laconicus* (Κρισίμως Κινδυνεύον) στην ΕΖΔ-πΤΚΣ με κωδικό GR 2540003 (εκβολές Ευρώτα).
- Εφαρμογή μέτρων συνεχούς διαχείρισης για τον καλαμιώνα (ΤΟ 72Α0) στην ΕΖΔ-ΖΕΠ με κωδικό GR 2530002 (Λίμνη Στυμφαλία).

Η καινοτομία της Πράξης έγκειται στο γεγονός πως για πρώτη φορά εφαρμόζονται διαχειριστικές δράσεις σε περιοχές Natura 2000 με στόχο τη βελτίωση του βαθμού διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων, των οποίων ο σημερινός βαθμός κρίνεται μη ικανοποιητικός. Η Πράξη θα συμβάλει στην ενίσχυση επιφάνειας οικοτόπων έκτασης 3.437,63 ha, για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης, ενώ το γεγονός ότι όλες οι δράσεις θα υλοποιηθούν σε περιοχές του δικτύου Natura 2000 εξασφαλίζει εργαλεία διαχείρισης στο σύνολο των περιοχών αυτών.

Η πράξη θα υλοποιηθεί με δύο (2) Υποέργα:

Υποέργο 1: Διαχειριστικές δράσεις για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Η υλοποίηση του Υποέργου θα γίνει με ίδια μέσα. Στην απόφαση για την εκτέλεση του υποέργου με ίδια μέσα περιγράφονται αναλυτικά οι δράσεις, οι ποσότητες, οι εργασίες, οι υπηρεσίες και τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν με το αντίστοιχο κόστος και το ακριβές χρονοδιάγραμμα για την

υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου. Επίσης, στην ίδια απόφαση περιγράφονται οι διαδικασίες και ο ορισμός των οργάνων για την πιστοποίηση, τον έλεγχο, και την παραλαβή των παραδοτέων.

Μέσα από την υλοποίηση του παρόντος υποέργου ο Φορέας Διαχείρισης αποσκοπεί:

A) στην απόκτηση «εργαλείων διαχείρισης» που θα συνεισφέρουν αποφασιστικά στην ολοκληρωμένη και ορθολογική διαχείριση του προστατευτέου αντικείμενου.

B) στη δημιουργία των προϋποθέσεων για την επίτευξη αποτελεσματικής διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών (14 περιοχές NATURA 2000).

Γ) στην ανάπτυξη δικτύωσης με φορείς, υπηρεσίες και ΜΚΟ, τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού, για μεταφορά και ανταλλαγή τεχνογνωσίας.

Δ) στη βελτίωση του βαθμού διατήρησης προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών των οποίων ο σημερινός βαθμός κρίνεται μη ικανοποιητικός ή χρήζουν επαναλαμβανόμενης διαχείρισης, στην χωρική αρμοδιότητα του ΦΔ.

Υποέργο 2: Εφαρμογή μέτρων συνεχούς διαχείρισης για τον καλαμιώνα (Τ.Ο. 72Α0) στην ΕΖΔ-ΖΕΠ – Λίμνη Στυμφαλία (κωδικός: GR 2530002)

Η διαχείριση του καλαμιώνα μέσα από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE Stymfalia (LIFE12 NAT/GR/000275), είχε στόχο να συμβάλει στην βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των ειδών και των τύπων οικοτόπων για τα οποία έχει χαρακτηριστεί η περιοχή της λίμνης Στυμφαλίας ως ΕΖΔ (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) και ΖΕΠ (Οδηγία 2009/147/ΕΚ) του Δικτύου Natura 2000. Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε ένα επιχειρησιακό σχέδιο σε τρεις (3) διακριτές φάσεις, που περιλάμβανε: (1) την πιλοτική ερευνητική φάση με κοπή 12 στρ. καλαμιώνα, (2) την ενδιάμεση φάση (2016-2017) με ένα μεγαλύτερο ερευνητικό πρόγραμμα του τρόπου διαχείρισης με κοπή και (3) τελική φάση (2018), όπου υλοποιήθηκε η εφαρμογή της διαχείρισης.

Ο Φορέας Διαχείρισης εκτιμώντας την σημαντικότητα της δράσης αυτής για την αποκατάσταση της Λίμνης Στυμφαλίας, μέσω του Υποέργου 2 θα υλοποιηθούν σε ετήσια βάση κοπή καλαμιώνα βάσει του Σχεδίου Διαχείρισης που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του LIFE Stymfalia. Θα συνταχθεί πρωτόκολλο συνεργασίας με το Πολιτιστικό Ίδρυμα Πειραιώς (Συντονιστή δικαιούχο του LIFE Stymfalia), ώστε να παραχωρηθεί η χρήση του μηχανοκίνητου εξοπλισμού (τρακτέρ, ειδικό μηχάνημα κοπής καλαμιών και πλατφόρμας) που προμηθεύτηκαν στο πλαίσιο του έργου LIFE Stymfalia.

Η διαχείριση του καλαμιώνα στη λίμνη Στυμφαλία, αποτελεί το μέσο για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας της προστατευόμενης περιοχής. Η διαχείριση του καλαμιώνα με κοπή εξυπηρετεί την αύξηση της μωσαϊκότητας του οικοσυστήματος της λίμνης, ενώ παράλληλα, με την απομάκρυνση ποσοτήτων βιομάζας, μειώνονται οι παράγοντες δημιουργίας συνθηκών ευτροφισμού.

Στάδιο υλοποίησης Πράξης

Η ένταξη της Πράξης εκκίνησε τις διαδικασίες ανάθεσης για την υλοποίηση των ανωτέρω περιγραφόμενων δράσεων, βάσει του χρονοδιαγράμματος που συνοδεύει την Πράξη.

Συγκεκριμένα προκηρύχθηκαν τα παρακάτω εντός του 2019, με την υλοποίησή τους να εκτείνεται και στα επόμενα έτη:

1. Διακήρυξη Συνοπτικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 64.200,00 € (με Φ.Π.Α.), για την επιλογή αναδόχου για τις υπηρεσίες (α.π. διακήρυξης 1161/17-10-2019):
 - i. Διαχείριση συγκρούσεων από το Τσακάλι (*Canis aureus*) στα κτηνοτροφικά ζώα για αποφυγή χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.
Ανάδοχος: «ECOSTUDIES P.C.»
Συμβατικό τίμημα: 24.000,00 € (με 24% Φ.Π.Α.)
Διάρκεια Σύμβασης: 18 μήνες

Υπογραφή σύμβασης εντός του Ιανουαρίου 2020.

Σκοπός της υπηρεσίας αποτελεί η εκτίμηση, μέσω της παρακολούθησης και της καταγραφής της παρουσίας του τσακαλιού (*Canis aureus*) στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης (14 περιοχές Natura 2000), ώστε να επιλεγθούν τα κατάλληλα μέτρα για τη διαχείριση του πληθυσμού του και των συγκρούσεων του με τους κτηνοτρόφους που δραστηριοποιούνται εντός προστατευόμενης περιοχής.

- ii. Εκτίμηση περιβαλλοντικών συνθηκών για την υποστήριξη Διαχειριστικών Δράσεων: Προκαταρκτική εκτίμηση για επεμβάσεις βελτίωσης της κατάστασης διατήρησης του Τύπου Οικοτόπου 92Α0 και εξάπλωσης εμφάνισής του.

Ανάδοχος: «Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός- Δήμητρα (ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ)»

Συμβατικό τίμημα: 14.880,00 € (με 24% Φ.Π.Α.)

Διάρκεια Σύμβασης: 12 μήνες

Υπογραφή σύμβασης εντός του Ιανουαρίου 2020.

Σκοπός της ανατιθέμενης υπηρεσίας είναι η επικαιροποίηση της εκτίμησης του βαθμού διατήρησης του Τύπου Οικοτόπου 92Α0 «Δάση - στοές με *Salix alba* και *Populus alba*», στις προστατευόμενες περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «Natura 2000», και για τα σημεία όπου εντοπίζεται στην περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης, ώστε να ληφθούν αποφάσεις για την υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων-επεμβάσεων για τη βελτίωση του βαθμού διατήρησής του και η αποκατάσταση του (ΠΕ 4.1).

- iii. Εκτίμηση περιβαλλοντικών συνθηκών για την υποστήριξη Διαχειριστικών Δράσεων: Προκαταρκτική εκτίμηση της περιοχής για επεμβάσεις διαχείρισης αμμοθινικών οικοσυστημάτων.

Σκοπός της ανατιθέμενης υπηρεσίας είναι η προκαταρκτική εκτίμηση της παρούσας κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων αμμοθινικών οικοσυστημάτων και του βαθμού απόκλισής τους από την επιθυμητή, στις προστατευόμενες περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «Natura 2000», και για τα σημεία όπου εντοπίζονται στην περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης, ώστε να ληφθούν αποφάσεις για την υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων-επεμβάσεων για τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης και αποκατάστασής τους καθώς και η παρακολούθηση/ επίβλεψη των εργασιών υλοποίησης των προτεινόμενων διαχειριστικών δράσεων που θα ανατεθούν από το Φορέα Διαχείρισης με ξεχωριστή διαγωνιστική διαδικασία.

Κρίθηκε **άγωνα** η ανάθεση του τμήματος. Επαναπροκήρυξη τμήματος με την διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 24.400,00 € (α.π. διακήρυξης 1464/05-12-2019). Κρίθηκε και πάλι **άγωνα** η ανάθεση του τμήματος. Θα εξεταστεί εκ νέου η ανάθεση των υπηρεσιών εντός του 2020.

2. Διακήρυξη Συνοπτικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 74.400,00 € (με Φ.Π.Α.), για την επιλογή αναδόχου για την υπηρεσία «Εκτίμηση της δομής και της δυναμικής των πληθυσμών δενδρόκεδρου (*Juniperus drupacea*) και της αναπαραγωγικής βιολογίας του είδους» (α.π. διακήρυξης 1255/01-11-2019):

Ανάδοχος: «ΟΙΚΟΜ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Ε.Π.Ε.»

Συμβατικό τίμημα: 69.936,00 € (με 24% Φ.Π.Α.)

Διάρκεια Σύμβασης: 34 μήνες (23.12.2019 έως 22.10.2022)

Σκοπός της ανατιθέμενης υπηρεσίας αποτελεί η εκτίμηση της φυσικής αναγέννησης σε συστάδες δενδρόκεδρου (*Juniperus drupacea*) και η χαρτογράφηση και μελέτη της δομής των πληθυσμών δενδρόκεδρου στον Πάρνωνα.

Λαμβάνοντας υπόψη την περιορισμένη γνώση σε θέματα αναπαραγωγικής βιολογίας - οικολογίας για τον δενδρόκεδρο, με το έργο προγραμματίζεται σε πιλοτική κλίμακα η παρακολούθηση (monitoring) των φυσικών οικοσυστημάτων του, υποχρέωση που απορρέει από την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ στην Ελλάδα.

Η υλοποίηση της ανατιθέμενης υπηρεσίας θα βασισθεί σε υφιστάμενα δεδομένα δημοσιευμένα ή και αδημοσίευτα (βιβλιογραφική έρευνα, συγκέντρωση δεδομένων από τους τοπικούς φορείς, κλπ), σε τηλεπισκοπικά δεδομένα και σε εργασίες πεδίου.

Συνοπτικά οι εργασίες που θα υλοποιηθούν αφορούν:

- i. Χαρτογράφηση των πληθυσμών δενδρόκεδρου στο όρος Πάρνωνας
 - ii. Εκτίμηση της δομής και της δυναμικής των πληθυσμών δενδρόκεδρου και της αναπαραγωγικής βιολογίας του είδους
 - iii. Καταγραφή της παραγωγής κώνων και σπερμάτων ανά άτομο και μονάδα επιφάνειας παρακολούθησης με σήμανση ώριμων ατόμων δενδρόκεδρου.
 - iv. Εκτίμηση της αναπαραγωγικής βιολογίας του είδους.
3. Διακήρυξη Συνοπτικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 72.000,00 € (με Φ.Π.Α.), για την επιλογή αναδόχου για την υπηρεσία «Δράσεις βελτίωσης καθεστώτος διατήρησης των προστατευόμενων ειδών ιχθυοπανίδας *Squalius keadicus* (Κινδυνεύον) και *Pelastgus laconicus* (Κρισίμως Κινδυνεύον)» (α.π. διακήρυξης 1401/26-11-2019):
Ανάδοχος: «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ»
Συμβατικό τίμημα: 70.903,20€ (με 24% Φ.Π.Α.)
Διάρκεια Σύμβασης: 36 μήνες
 Υπογραφή σύμβασης εντός του Ιανουαρίου 2020.
Σκοπός της σύμβασης είναι η υλοποίηση Δράσεων βελτίωσης του βαθμού διατήρησης των προστατευόμενων ειδών ψαριών *Squalius keadicus* (Κινδυνεύον) και *Pelastgus laconicus* (Κρισίμως Κινδυνεύον) της λεκάνης απορροής του ποταμού Ευρώτα περιοχής Natura 2000 (Εκβολές Ευρώτα, Περιοχή Βρονταμά, και θαλάσσια περιοχή Λακωνικού Κόλπου, Κωδικός: GR2540003) του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνας, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας.
 Η Σύμβαση αναλύεται στις ακόλουθες εργασίες:
 Λεπτομερής υδρολογική και ιχθυολογική προκαταρκτική έρευνα (βιβλιογραφική έρευνα και έρευνα πεδίου).
- i. Δράσεις προστασίας και βελτίωσης του υδρολογικού καθεστώτος των θερινών καταφυγίων ψαριών στη λεκάνη του Ευρώτα εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής.
 - ii. Βελτίωση της ετερογένειας των ενδιαιτημάτων όπου θα πραγματοποιηθούν εμπλουτισμοί- Πληθυσμιακή μείωση του εισβολικού είδους *Gambusia holbrooki*.
 - iii. Εμπλουτισμός κατάλληλων ενδιαιτημάτων (π.χ. σημεία όπου έχουν εξαλειφθεί τα ενδημικά είδη) εντός των ορίων του ΦΔ με τα είδη *S. keadicus* και *P. laconicus*.
 - iv. Δημιουργία αποθέματος ex-situ των απειλούμενων ειδών *S. keadicus* και *P. laconicus*.
 - v. Παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων προστασίας των απειλούμενων ειδών-στόχων.
4. Διακήρυξη Συνοπτικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 60.000,00 € (με Φ.Π.Α.), για την επιλογή αναδόχου για την υπηρεσία «Διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων, παραγωγή έντυπου υλικού και ενημερωτικών πινακίδων» (α.π. διακήρυξης 1574/19-12-2019):
Προϋπολογισμός Διακήρυξης: 60.000,00€ (με 24% Φ.Π.Α.)
Διάρκεια Σύμβασης: Από την υπογραφή της σύμβασης και μέχρι την 30^η Νοεμβρίου 2023
 Υπογραφή σύμβασης εντός του α' τριμήνου του 2020.
Αντικείμενο της ανατιθέμενης υπηρεσίας είναι η υλοποίηση τριών ενημερωτικών ημερίδων, η έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού (τρίπτυχα φυλλάδια) και η παραγωγή, μεταφορά και εγκατάσταση ενημερωτικών πινακίδων με σκοπό την ενημέρωση και παρουσίαση στο ευρύ κοινό των σχεδιαζόμενων διαχειριστικών δράσεων που αφορούν στην Πράξη «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνας, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας για δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων», των περιοχών παρέμβασης, την μεθοδολογία εφαρμογής και την πρόοδο υλοποίησης των δράσεων με τα ενδεχόμενα προβλήματα, και τέλος τα προκαταρκτικά αποτελέσματα αυτών.
5. Διακήρυξη Συνοπτικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 60.000,00 € (με Φ.Π.Α.), για την επιλογή αναδόχου για την προμήθεια με τίτλο «Προμήθεια και εγκατάσταση εννέα (9) δεξαμενών πυρόσβεσης ανοικτού τύπου για την αντιπυρική προστασία του όρους Πάρνωνας» (α.π. διακήρυξης 1166/18-10-2019):
Ανάδοχος: «AQUASTAR ABEE»
Συμβατικό τίμημα: 58.032,00€ (με 24% Φ.Π.Α.)
Διάρκεια Σύμβασης: 2 μήνες
 Υπογραφή σύμβασης εντός του Ιανουαρίου 2020.

- Αντικείμενο** είναι η προμήθεια & εγκατάσταση εννέα (9) προκατασκευασμένων μεταλλικών κυλινδρικών δεξαμενών βαρέως ανοιχτού τύπου χωρητικότητας 37,00 m³, καθ' υπόδειξιν του Φορέα Διαχείρισης για τις τοποθεσίες εγκατάστασης τους. Στην εν λόγω προμήθεια συμπεριλαμβάνεται το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης, τα έργα υποδομής αυτής, θα γίνει με ευθύνη της αναθέτουσας αρχής. Σε εμφανές μέρος των δεξαμενών θα υπάρχει συγκεκριμένο διακριτικό σήμα στο οποίο θα εμφανίζονται τα στοιχεία του Επιχειρησιακού Προγράμματος: Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον, Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020 (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ), της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Τ.Π.Α.), και τον τίτλο της Πράξης Ε.Ε. κλπ, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Ε.Ε. περί δημοσίευσης έργων. Επίσης, οι δεξαμενές θα φέρουν σε εμφανές σημείο την απαραίτητα σήμανση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας.
6. Διακήρυξη Συνοπτικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 37.500,00 € (με Φ.Π.Α.), για την επιλογή αναδόχου για την προμήθεια με τίτλο «Φορητός υδρολογικός εξοπλισμός» (α.π. διακήρυξης 1168/18-10-2019):
Ανάδοχος: «METRICA – ΜΕΤΡΗΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»
Συμβατικό τίμημα: 33.852,00€ (με 24% Φ.Π.Α.)
Διάρκεια Σύμβασης: 4 μήνες (18.12.2019 έως 17.04.2020)
- Αντικείμενο** της σύμβασης είναι η προμήθεια και εγκατάσταση φορητού εξοπλισμού, τόσο για τη μέτρηση της ποιότητας υδάτων με ταυτόχρονη μέτρηση έως και 8 φυσικοχημικών παραμέτρων, όσο και για τη μέτρηση της υδρολογικής παροχής σε εισροές και εκροές, σε περιοχές αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας. Ο εξοπλισμός θα χρησιμοποιηθεί από το προσωπικό της Αναθέτουσας Αρχής για τακτικό/περιοδικό έλεγχο της ποιότητας των υδάτινων συστημάτων αλλά και για έκτακτες περιπτώσεις εξάρσεων (υψηλές βροχοπτώσεις, πλημμυρικά φαινόμενα κλπ). Τα αποτελέσματα των μετρήσεων θα κοινοποιούνται στις συναρμόδιες υπηρεσίες διαχείρισης υδάτων. Για την κάλυψη των αναγκών ελέγχου και προστασίας υδάτινων συστημάτων αρμοδιότητας της Αναθέτουσας Αρχής θα γίνει προμήθεια:
- ενός φορητού πολυμετρικού αισθητήρα και φορητού υπολογιστή παλάμης (αφορά τον φορητό πολυαισθητήρα για τη μέτρηση κατατομών με το βάθος), και
 - ενός φορητού συστήματος μέτρησης παροχής.
- Στην εν λόγω προμήθεια συμπεριλαμβάνεται και εκπαίδευση προσωπικού με υποχρέωση παρουσίασης του εξοπλισμού σε πραγματικές συνθήκες.
7. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, εκτιμώμενης αξίας 18.000,00 € (με Φ.Π.Α.), για την απευθείας ανάθεση προμήθειας «Επιστημονικού εξοπλισμού παρακολούθησης τσακαλιών» (α.π. πρόσκλησης 1186/23-10-2019):
Ανάδοχος: «GEOSENSE I.K.E.»
Συμβατικό τίμημα: 17.805,16€ (με 24% Φ.Π.Α.)
Διάρκεια Σύμβασης: 4 μήνες (04.12.2019 έως 03.04.2020)
- Αντικείμενο** της σύμβασης είναι η προμήθεια επιστημονικού εξοπλισμού για τον Φορέα Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας, ήτοι, σύστημα φωνητικής ανίχνευσης τσακαλιών, σταθερές κάμερες νυχτερινής λήψεως, αυτόματες φωτογραφικές μηχανές καταγραφής πανίδας, θήκες ασφαλείας, κλειδαριές, κάρτες μνήμης, και μπαταρίες.
8. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, εκτιμώμενης αξίας 7.000,00 € (με Φ.Π.Α.), για την απευθείας ανάθεση προμήθειας «Ιματισμός εργασίας του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας» (α.π. πρόσκλησης 1322/08-11-2019):
Ανάδοχος: «ΝΤΑΒΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΣΗΣ»
Συμβατικό τίμημα: 6.988,00€ (με 24% Φ.Π.Α.)
Διάρκεια Σύμβασης: 1 μήνας (06.12.2019 έως 05.01.2020)
- Αντικείμενο** της σύμβασης είναι η προμήθεια ιματισμού εργασίας του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας.
9. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, εκτιμώμενης αξίας 7.580,00 € (με Φ.Π.Α.), για την απευθείας ανάθεση προμήθειας «Ηλεκτρονικού εξοπλισμού και συστήματος τηλεδιάσκεψης» (α.π. πρόσκλησης 1462/04-12-2019):
Διάρκεια Σύμβασης: 2 μήνες

Υπογραφή σύμβασης εντός του α' τριμήνου του 2020.

Αντικείμενο της σύμβασης είναι η προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού και συστήματος τηλεδιάσκεψης για την κάλυψη αναγκών του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας.

Εντός του 2020 αναμένεται να προκηρυχθούν και να ανατεθούν τα ακόλουθα:

1. Διακήρυξη Ανοιχτού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 173.600,00 € (με Φ.Π.Α.), για την επιλογή αναδόχου για την υπηρεσία «Υπηρεσίες εφαρμογής μέτρων συνεχούς διαχείρισης για τον καλαμιώνα (Τ.Ο. 72Α0) στην ΕΖΔ-ΖΕΠ – Λίμνη Στυμφαλία (κωδικός: GR 2530002)».

Αντικείμενο είναι:

 - i. Αύξηση της αναλογίας ελεύθερων επιφανειών νερού και τη διευκόλυνση της κίνησης του νερού, αλλά και των υδρόβιων οργανισμών.
 - ii. Αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ετερογένειας του υγροτόπου στην κατάσταση του 1960-1970 (Κάλυψη %: α) καλαμιώνας & άλλα υπερυδατικά είδη 50%, β) ελεύθερες επιφάνειες νερού 25%, γ) εποχιακά κατακλυζόμενες εκτάσεις 25%).
 - iii. Διάσπαση της μονότονης και πυκνής ανάπτυξης των καλαμιώνων, που υποβαθμίζουν ποιοτικά το ενδιαίτημα της ορνιθοπανίδας του υγροτόπου.
 - iv. Αύξηση των εκτάσεων των υγρών λιβαδιών που αποτελούν καταφύγια για τα ψάρια και συντελούν στην προστασία των αναπαραγωγικών τους πεδίων.
 - v. Περιοδική απομάκρυνση από το σύστημα θρεπτικών στοιχείων που επιδεινώνουν την τροφική του κατάσταση.
 - vi. Μείωση του ευτροφισμού μέσω της περιοδικής διαχείρισης της υδρόβιας βλάστησης (κοπή, απομάκρυνση από τη λεκάνη).
 - vii. Είδη που σχετίζονται και επηρεάζονται από τη δράση:
 - ο Βαλτόπαπια (*Aythya nyroca*), είδος χαρακτηρισμού για τη ΖΕΠ.
 - ο Πορφυροτσικινιάς (*Ardea purpurea*). Απειλούμενο είδος, το οποίο αναπαράγεται στην περιοχή. Ο συνολικός πληθυσμός αναπαραγωγής του είδους στην περιοχή της Στυμφαλίας εκτιμάται περίπου στο 5-7,5% του ελληνικού πληθυσμού.
 - ο Μικροτσικινιάς (*Ixobrychus minutus*), είδος χαρακτηρισμού για τη ΖΕΠ.
 - ο Ντάσκα (*Pelagus stymphalicus*). Ενδημικό είδος ψαριού. Η κατανομή του περιλαμβάνει εκτός από τη Λίμνη Στυμφαλία (αποτελεί το κέντρο της διασποράς του και απ' όπου πήρε το όνομά του) στον Αλφειό ποταμό, τον Πηνειό, στην Αιτωλοακαρνανία και στη Λευκάδα.
2. Διακήρυξη Συνοπτικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 30.000,00 € (με Φ.Π.Α.), για την επιλογή αναδόχου για την υπηρεσία με τίτλο «Υπηρεσία απομάκρυνσης απορριμμάτων στα πλαίσια της δράσης: "Επεμβάσεις για την βελτίωση κατάστασης διατήρησης τύπου οικοτόπου 92Α0 και εξάπλωση εμφάνισής του"».

Αντικείμενο είναι ο περιορισμός/εξάλειψη σημειακών και διάχυτων πηγών υδατικής ρύπανσης (απομάκρυνση απορριμμάτων)
3. Διακήρυξη Συνοπτικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 71.800,00 € (με Φ.Π.Α.), για την επιλογή αναδόχου για τις υπηρεσίες:
 - i. Υπηρεσίες παρακολούθησης αποκατάστασης καμένων εκτάσεων τύπου οικοτόπου προτεραιότητας «(Υπο) Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα» με κωδικό 9530 στον Πάρνωνα

Αντικείμενο είναι η μακροπρόθεσμη εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης αναγέννησης στην περιοχή μελέτης του έργου LIFE-PINUS LIFE+ ΦΥΣΗ LIFE07 NAT/GR/000286 με τίτλο «Αποκατάσταση των δασών *Pinus nigra* στον Πάρνωνα (GR2520006) μέσω μιας δομημένης προσέγγισης». Δέσμευση/Υποχρέωση του Φορέα Διαχείρισης (After LIFE conservation plan).
 - ii. Υπηρεσίες ειδικού επιστήμονα/εμπειρογνώμονα εκτίμησης βοσκοφόρτωσης με στόχο τη ρύθμιση της βόσκησης κατά χώρο, χρόνο και ένταση

Αντικείμενο είναι η εκτίμηση βοσκοφόρτωσης στον Πάρνωνα και στην Στυμφαλία με στόχο τη ρύθμιση της βόσκησης κατά χώρο, χρόνο και ένταση, και τον προσδιορισμό θέσεων που δέχονται ισχυρές πιέσεις.

4. Διακηρύξεις για τις κάτωθι προμήθειες:
 - i. Προμήθεια και εγκατάσταση τριών πυροσβεστικών κατασκευών (με βυτίο πυρόσβεσης) για τα οχήματα φύλαξης του ΦΔ.
 - ii. Προμήθεια και εγκατάσταση ξυλείας και ξύλινων κατασκευών για την εφαρμογή δράσεων διαχείρισης αμμοθινικών οικοσυστημάτων.
 - iii. Προμήθεια υλικών για την προστασία του είδους θαλάσσιας χελώνας Καρέτα (*Caretta caretta*).
 - iv. Προμήθεια καυσίμων.

Τοπικό πρόγραμμα CLLD/LEADER 2014-2020. Δράση: Γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών μέσω διαδραστικών χαρτών (Web based-GIS)

Με την υπ' αριθμ. 3002/11-09-2019 Απόφαση Ένταξης Πράξεων στο τοπικό πρόγραμμα LEADER/CLLD μέτρο 19, υπομέτρο 19.2 του ΠΑΑ 2014-2020 (ΑΔΑ Ψ90Ν7Λ1-ΟΦΧ), ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας έλαβε ένταξη της Πράξης με τίτλο «Υποστήριξη δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης. Η περίπτωση του Αποθέματος Βιόσφαιρας Πάρνωννα-Μαλέα» και Κωδικό Ο.Π.Σ.Α.Α: 0011021049, στο τοπικό πρόγραμμα LEADER/CLLD μέτρο 19, υπομέτρο 19.2 του ΠΑΑ 2014-2020, "Ανατολική Πελοπόννησος. Αποθέμα Βιόσφαιρας και Επιχειρηματικές Ζώνες Καινοτομίας" της ΟΤΔ "Αναπτυξιακή Πάρνωννα. Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ", προϋπολογισμού 208.167,60 € (με Φ.Π.Α.). Αυτή περιλαμβάνει κυρίως δράσεις ενημέρωσης ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού περιοχής παρέμβασης της προτεινόμενης περιοχής του Αποθέματος Βιόσφαιρας.

Η Πράξη θα υλοποιηθεί μέσω πέντε (5) υποέργων με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης από το 2020 έως τον 06.2023.

Εντός του 2020 αναμένεται να προκηρυχθεί και να ανατεθεί η υπηρεσία: **Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών μέσω διαδραστικών χαρτών (WEB based-GIS) της προτεινόμενης περιοχής του Αποθέματος Βιόσφαιρας όρους Πάρνωννα – Κάβου Μαλέα.**

Αντικείμενο του έργου συνίσταται στην δόμηση μιας ολοκληρωμένης διαδικτυακής εφαρμογής, καταχώρησης των πληροφοριών για την προτεινόμενη περιοχή του Αποθέματος Βιόσφαιρας όρους Πάρνωννα – Κάβου Μαλέα σε γεωβάση (Geodatabase) και ψηφιακής απεικόνισης της, για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών που θα ικανοποιεί τις απαιτήσεις της οδηγίας 2007/2/EK (INSPIRE). Η βασική δομή της εφαρμογής θα αποτελείται από τρία υποσυστήματα, το υποσύστημα χαρτογραφικής απεικόνισης, το υποσύστημα φύλαξης/γνωμοδοτήσεων και το υποσύστημα παρακολούθησης ειδών και τύπων οικοτόπων. Τα δεδομένα θα καταγράφονται στο πεδίο με τη χρήση φορητών υπολογιστών ή tablets που θα έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και δέκτη συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS). Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα εποπτικό εργαλείο συνολικής απεικόνισης και παρακολούθησης της περιοχής όπου θα καταγράφεται το σύνολο της πληροφορίας που θα προκύπτει στο πεδίο, και θα διαχειρίζεται συνδυαστικά προκειμένου να εξάγονται συμπεράσματα και να πραγματοποιούνται οι κατάλληλες δράσεις.

Για την υποστήριξη της ανωτέρω υπηρεσίας θα πραγματοποιηθεί προμήθεια του σχετικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Συνεχής και συστηματική παρακολούθηση και τεκμηρίωση στοιχείων και πληροφοριών της κατάστασης και των ιδιαίτερων αξιών της προστατευόμενης περιοχής

1. Καταγραφές προστατευόμενης περιοχής Φορέα Διαχείρισης

Οι εργασίες πεδίου θα πραγματοποιηθούν σε ημέρες με καλές καιρικές συνθήκες (κατά το δυνατό) για τη μεγιστοποίηση των πιθανοτήτων καταγραφής των πανιδικών δεδομένων. Η πλειονότητα της εργασίας θα γίνει τους καλοκαιρινούς μήνες, το τέλος της άνοιξης και την αρχή του φθινοπώρου. Οι

καταγραφές πεδίου μέσω άμεσης ή έμμεσης καταγραφής από έναν παρατηρητή θα συνδυαστούν με φωτογραφικές καταγραφές της πανίδας. Σε ορισμένες περιπτώσεις θα χρησιμοποιηθούν και οι αυτόματες φωτογραφικές μηχανές καταγραφής πανίδας του Φορέα Διαχείρισης. Η προμήθεια των μηχανών βοήθησε στην καλύτερη καταγραφή της Προστατευόμενης Περιοχής, ειδικά για την καταγραφή νυχτόβιων και γενικότερα κρυπτικών ειδών πανίδας. Εντούτοις, η κλοπή ενός αριθμού φωτογραφικών μηχανών από αγνώστους από τα σημεία που είχαν τοποθετηθεί, παρά τις προσπάθειες του προσωπικού οι φωτογραφικές μηχανές να γίνονται το λιγότερο δυνατό διακριτές από περαστικούς, είχε σαν αποτέλεσμα την αναστολή της τοποθέτησης και πλέον την τοποθέτηση μόνο σε περιπτώσεις προστατευμένων χώρων.

2. Καταγραφή ειδών ορνιθοπανίδας

Θα πραγματοποιηθούν καταγραφές της ορνιθοπανίδας, κυρίως των υδρόβιων, στο υγροτοπικό σύμπλεγμα του Μουστού, στα πλαίσια των Μεσοχειμωνιάτικων Καταμετρήσεων Υδρόβιων Πουλιών (ΜΕΚΥΠ) (Ιανουάριος) και της αναλυτικής καταγραφής των ειδών RIA- Rapid Information Action (Σεπτέμβριο) σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. Προς το παρόν και μέχρι την πλήρη στελέχωση του ΦΔ με τακτικό προσωπικό, οι ανωτέρω καταμετρήσεις θα πραγματοποιηθούν μόνο στο υγροτοπικό σύμπλεγμα του Μουστού και στη λίμνη Τάκα, και δεν θα επεκταθούν και στα υπόλοιπα υγροτοπικά συστήματα που τελούν υπό την διαχείριση του ΦΔ, όπως λίμνη Στυμφαλία, και εκβολές Ευρώτα.

Οι Μεσοχειμωνιάτικες Καταμετρήσεις Υδρόβιων Πουλιών (ΜΕΚΥΠ) αποτελούν μέρος ενός παγκόσμιου προγράμματος (International Waterbird Census) της Διεθνούς Οργάνωσης Υγροτόπων (Wetlands International). Πρόκειται για το μακροβιότερο και παγκοσμίως εμβέλεια πρόγραμμα παρακολούθησης της βιοποικιλότητας στον κόσμο. Καταγράφονται κυρίως υδρόβια και παρυδάτια είδη πουλιών που διαχειμάζουν στους υγροτόπους, αλλά και άλλα είδη που έχουν σχέση με αυτούς αν και ανήκουν σε τελείως διαφορετικές οικογένειες όπως αρπακτικά και θαλασσοπούλια. Τα δεδομένα που συλλέγονται επιτρέπουν την εκτίμηση των τάσεων των πληθυσμών και των μεταβολών που παρουσιάζουν οι υγρότοποι.

Οι ΜΕΚΥΠ διεξάγονται κάθε χρόνο σε πάνω από 100 χώρες με τη συμμετοχή περίπου 15.000 καταμετρητών, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι εθελοντές. Στην Δυτική Παλαιαρκτική (Ευρώπη μέχρι Ουράλια και χώρες της Κασπίας εκτός αυτές της Μέσης Ανατολής, Τουρκία και χώρες της ανατολικής Μεσογείου και τέλος όλες οι βόρειο αφρικάνικες χώρες της Μεσογείου) οι Καταμετρήσεις των Υδροβίων έχει καθοριστεί να διεξάγονται την δεύτερη και τρίτη εβδομάδα του Ιανουαρίου σε ιδιαίτερες περιπτώσεις γίνονται και την τέταρτη. Οι περιοχές όπου γίνονται οι καταμετρήσεις περιλαμβάνουν όλους τους τύπους υγροτόπων, δηλαδή λίμνες, λιμνοθάλασσες, ποτάμια, δέλτα ποταμών, έλη, ταμειυτήρες νερού, κλπ. Κάθε χρόνο καταμετρώνται σε όλο τον κόσμο 30 έως 40 εκατομμύρια υδρόβιων και παρυδάτιων πουλιών, και οι λεπτομέρειες για τις μετρήσεις και τις περιοχές που αυτές έγιναν συγκεντρώνονται στην πρόσφατα αναβαθμισμένη βάση δεδομένων της IWC.

Οι **στόχοι** της παγκόσμιας αυτής απογραφής είναι οι ακόλουθοι:

- Να παρακολουθεί το μέγεθος και τις τάσεις των πληθυσμών των υδρόβιων και παρυδάτιων πουλιών, αλλά και να καταγράφει τις αλλαγές στην γεωγραφική κατανομή τους.
- Να προσδιορίζει τους υγροτόπους διεθνούς σημασίας για τα υδρόβια και παρυδάτια είδη πουλιών, τους οποίους χρησιμοποιούν καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου για τις βιολογικές ανάγκες τους.
- Να παρέχει πληροφορίες που έχει συλλέξει από την απογραφή, για να βοηθήσει στην προστασία και στη σωστή διαχείριση των πληθυσμών των υδρόβιων και παρυδάτιων πουλιών, αλλά και των υγροτόπων μέσω των διεθνών συμβάσεων, της εθνικής νομοθεσίας των διαφόρων κρατών και άλλων μέσων.

Ταυτόχρονα με τις εκδηλώσεις της Πανευρωπαϊκής Γιορτής των Πουλιών (ετησίως κάθε Οκτώβριο) πραγματοποιείται δράση καταγραφής των πουλιών (RIA–Rapid Information Action), στην οποία θα συμμετέχει ο Φορέας Διαχείρισης συγκεντρώνοντας και αποστέλλοντας την ίδια μέρα στην

παγκόσμια βάση δεδομένων της εκδήλωσης τη λίστα με τα είδη πουλιών που θα παρατηρηθούν και τους αριθμούς τους.

Παρακολούθηση κοινωνικοοικονομικών στοιχείων και παραμέτρων της προστατευόμενης περιοχής

Η εκπόνηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ), των σχεδίων Προεδρικών Διαταγμάτων (ΠΔ) και Σχεδίων Διαχείρισης (ΣΔ) για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, βρίσκεται στο στάδιο υλοποίησης της σχετικής σύμβασης ανάθεσης, και βάσει του άρθρου 4 του Ν. 4519/2018, μία από τις αρμοδιότητες των ΦΔΠΠ είναι:

«η διαβούλευση με την τοπική κοινωνία, τους παραγωγικούς φορείς και κάθε άλλον εμπλεκόμενο κατά περίπτωση φορέα, εντός των περιοχών ευθύνης τους, τόσο κατά τη διαδικασία κατάρτισης των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (Ε.Π.Μ.), των σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων για το χαρακτηρισμό των προστατευόμενων περιοχών και των σχεδίων διαχείρισης όσο και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση απαιτείται, με στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση, την αποτελεσματική προστασία και την ανάδειξη των αξιών των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής παραμέτρου στα τοπικά αναπτυξιακά πρότυπα».

Στο πλαίσιο αυτό, ο Φορέας Διαχείρισης προγραμματίζει μέσα στο 2020 την συνέχιση των συναντήσεων/συνεργασιών με τοπικούς φορείς και κυρίως συνδιαλέξεων με πολίτες της τοπικής κοινωνίας, σε μια προσπάθεια να παρουσιαστούν οι δράσεις προστασίας και διαχείρισης -στα πλαίσια της λειτουργίας του Φορέα- να γίνει κατανοητή η αναγκαιότητα προστασίας, διατήρησης και ορθής διαχείρισης της περιοχής. Επίσης, θα διερευνηθούν οι πιθανές επιπτώσεις της εφαρμογής του νομικού πλαισίου προστασίας στην τοπική κοινωνία ώστε να αναδειχτούν τα όποια προβλήματα και αντικρουόμενα συμφέροντα μεταξύ της προστασίας και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην Προστατευόμενη Περιοχή, και τέλος θα καταγραφούν και θα διαβιβαστούν στους αρμοδίους φορείς τα αιτήματα, επιθυμίες, προσδοκίες της τοπικής κοινωνίας από τη λειτουργία του Φορέα.

Λίγα λόγια για την εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου:

Η μελέτη «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου» αφορά στην εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και Σχεδίων Διαχείρισης για 19 Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, 7 Ζώνες Ειδικής Προστασίας και 1 Ειδική Ζώνη Διατήρησης/Ζώνη Ειδικής Προστασίας του Δικτύου Natura 2000 στην Πελοπόννησο.

Ανάδοχος: εταιρεία «NERCO – Ν. ΧΛΥΚΑΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε.Μ.»

Τα αποτελέσματα του έργου θα χρησιμοποιηθούν από όλες τις αρμόδιες για τις προστατευόμενες περιοχές αρχές (Φορείς Διαχείρισης, ΥΠΕΝ, Περιφέρειες, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, κ.λπ.). Επίσης θα αποτελούν σημαντική βάση για το χωροταξικό σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Στόχοι της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης είναι:

- Η διαμόρφωση της κατάλληλης πρότασης οριοθέτησης και χαρακτηρισμού μίας περιοχής, στοιχείων ή συνόλων της φύσης ως προστατευόμενων.
- Η διατύπωση και τεκμηρίωση των αναγκών για την προστασία της φύσης, γενικών όρων, απαγορεύσεων και περιορισμών στις χρήσεις γης, στη δόμηση και την κατάτμηση ακινήτων, καθώς και στην εγκατάσταση και άσκηση δραστηριοτήτων και στην εκτέλεση έργων.
- Η τεκμηρίωση της σημασίας του προστατευτέου αντικειμένου και της σκοπιμότητας των προτεινόμενων μέτρων προστασίας.

Στους στόχους του Σχεδίου Διαχείρισης περιλαμβάνονται:

- Η διατύπωση κανονιστικών ρυθμίσεων για την εξειδίκευση όρων και περιορισμών και τα μέτρα οργάνωσης και λειτουργίας της προστατευόμενης περιοχής.

- Ο προσδιορισμός των στόχων διαχείρισης και η εξειδίκευση της διαχείρισης που απαιτείται για να επιτευχθούν οι στόχοι.
- Ο καθορισμός των απαιτήσεων παρακολούθησης και η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης.
- Η δημιουργία ενός εργαλείου συνεργασίας του Φορέα Διαχείρισης με αρμόδιους σχετικούς φορείς καθώς και μεταξύ διαφόρων φορέων εντός της προστατευόμενης περιοχής, αλλά και μεταξύ περιοχών και οργανισμών.
- Η σύνταξη των σχετικών Προεδρικών Διαταγμάτων και των Υπουργικών Αποφάσεων, αποτελούν αντικείμενο άλλης μελέτης που έχει ανατεθεί από το ΥΠΕΝ.

Εντός του 2020 θα υλοποιηθεί η ΦΑΣΗ Γ': Εκπόνηση ΕΠΜ (2η ομάδα ΕΠΜ) – Υλοποίηση δράσεων διαβούλευσης (Διάρκεια: 10 μήνες), που αφορά την ομάδα των περιοχών του δικτύου Natura 2000 που τελούν υπό την διαχείριση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστου, Μαινάλου και Μονεμβασίας. Στην εν λόγω Φάση θα υλοποιηθούν τα ακόλουθα:

- Εκπόνηση των ΕΠΜ και των ΣΔ της 2ης ομάδας περιοχών που περιλαμβάνονται στις ΠΕ Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους).
- Πρόταση για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 που θα περιλαμβάνονται σε κάθε ΠΔ.
- Οργάνωση και υλοποίηση της διαβούλευσης, που προτάθηκε από τον Συντονιστή και συμφωνήθηκε με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία του ΥΠΕΝ.
- Καταγραφή των απόψεων φορέων/κοινού που εκφράστηκαν στη διαβούλευση επί θεμάτων που σχετίζονται με κάθε ΕΠΜ και ΣΔ και διατύπωση απαντήσεων-εισηγήσεων.
- Υποστήριξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας αν προκύψει η ανάγκη έκδοσης ΥΑ/ΚΥΑ προδιασφάλισης και γνωμοδοτήσεων (ΜΠΕ, ΑΕΠΟ), ως προς τα μέτρα που θα περιλαμβάνονται, εντοπισμένα χωρικά.

Παρακολούθηση των εξελίξεων στο ευρύτερο περιβάλλον του Φορέα Διαχείρισης

Ο Φορέας Διαχείρισης θα συνεχίσει την παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με το μέλλον των Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την εύρυθμη λειτουργία του σε σχέση με τον διαρκώς μεταβαλλόμενο τοπικό, νομαρχιακό, περιφερειακό και εθνικό προγραμματισμό που αφορά σε θέματα προστασίας και διατήρησης του περιβάλλοντος και τις προτεραιότητες που τίθενται κάθε φορά. Ομοίως, η διαρκής ενημέρωση για το επίσης μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο, είτε εθνικό είτε διεθνές, είναι κεφαλαιώδους σημασίας για τη συμμόρφωση των δράσεων προστασίας και διαχείρισης –και κατ' επέκταση και όλου του Φορέα.

Συγκεκριμένα, αφορά στην παρακολούθηση:

- των πλαισίων του τοπικού, νομαρχιακού, περιφερειακού και εθνικού προγραμματισμού, του θεσμικού πλαισίου,
- του πλαισίου χρηματοδότησης πρωτοβουλιών,
- των δημόσιων πολιτικών,
- των προγραμμάτων της Ε.Ε.

Παροχή διευκολύνσεων για τη διεξαγωγή ερευνών

Μέσα στα προηγούμενα έτη, αριθμός αλλοδαπών και ημεδαπών επιστημόνων από εθνικά και διεθνή επιστημονικά κέντρα και ιδρύματα επισκέφθηκαν την Προστατευόμενη Περιοχή, και αφού εξασφάλισαν τις απαραίτητες επιστημονικές άδειες από το Φορέα, εκτέλεσαν εργασίες πεδίου μαζί με το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης. Σε άλλες περιπτώσεις συνδράμει στις ερευνητικές προσπάθειες ιδρυμάτων και φορέων με την αποστολή δειγμάτων, φυτικών και ζωικών π.χ. αποστολή καρπών και μωσχευμάτων δενδρόκεδρου στο ΤΕΙ Καβάλας και αποστολή δειγμάτων τσακαλιού σε διεθνές ερευνητικό κέντρο της Πολωνίας για το πρόγραμμα αποτύπωσης της γενετικής ταυτότητας του τσακαλιού στην Ελλάδα. Ο προγραμματισμός για συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα της χώρας θα περιλαμβάνει και την υποστήριξη ερευνητικών εργασιών στην περιοχή ευθύνης του Φορέα, τόσο

στο επίπεδο των πτυχιακών και διπλωματικών εργασιών προπτυχιακών φοιτητών, όσο και σε επίπεδο μεταπτυχιακών, διδακτορικών και άλλων ερευνητικών εργασιών. Η υποστήριξη θα περιλαμβάνει καθοδήγηση και επικουρία στην εργασία πεδίου βασιζόμενη στην εξαιρετική γνώση της περιοχής από το προσωπικό του Φορέα, παροχή του εργαστηριακού εξοπλισμού για χρήση από τους ερευνητές, χρήση του ηλεκτρονικού εξοπλισμού φύλαξης και επόπτευσης, και γενικά όποιου μέσου διαθέτει και μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της συνεργασίας.

Προβολή των επιστημονικών αποτελεσμάτων στον ελληνικό και διεθνή τύπο και τα έγκυρα επιστημονικά περιοδικά

Με δεδομένη την ύπαρξη υλικού από τα προγράμματα παρακολούθησης που υλοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και αναμένοντας την υλοποίηση των διαχειριστικών δράσεων της νέας προγραμματικής περιόδου, ο Φορέας Διαχείρισης θέτει ως στόχο την ανάδειξη της εργασίας πεδίου και σε συνεργασία με τους συνεργαζόμενους ερευνητές να παρουσιαστεί η μοναδική βιοποικιλότητα της προστατευόμενης περιοχής στην επιστημονική κοινότητα.

Λειτουργίες παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των μέτρων προστασίας

Αναμένοντας την οριστική εκπόνηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ), των σχεδίων Προεδρικών Διαταγμάτων (ΠΔ) και Σχεδίων Διαχείρισης (ΣΔ) για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο Φορέας Διαχείρισης θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να αξιολογεί την εφαρμογή των υφιστάμενων μέτρων προστασίας, όπως αυτά περιγράφονται στο Κεφάλαιο 1 του παρόντος.

Η επιτήρηση της Προστατευόμενης Περιοχής ευθύνης του Φορέα από το προσωπικό φύλαξης συχνά αποκαλύπτει εγκαταστάσεις και δραστηριότητες που υποβαθμίζουν το περιβάλλον. Το επιστημονικό προσωπικό θα συνεχίζει:

- Επικουρία των αρμοδίων διοικητικών αρχών στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων που ισχύουν ή επιβάλλονται αντιστοίχως για έργα ή δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στις περιοχές ευθύνης τους.
- Σύνταξη αναφορών προς αρμόδιες υπηρεσίες για την αναστολή ή ματαίωση επιβαρυντικών για την προστατευόμενη περιοχή δραστηριοτήτων, έργων και την απομάκρυνση οχλουσών δραστηριοτήτων.
- Διενέργεια αυτοψιών σε εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες, ιδίως όταν πιθανολογείται ότι η λειτουργία τους υποβαθμίζει το περιβάλλον, η σύνταξη σχετικών εκθέσεων, που κοινοποιούνται στις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές και η εισήγηση των επιβλητέων κυρώσεων ή άλλων μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986.

Τέλος, σε περιπτώσεις δράσεων, έργων ή και παραβάσεων που προϋποθέτουν τη γνωμοδότηση διαφορετικών υπηρεσιών και φορέων, το επιστημονικό προσωπικό θα συνεχίσει να διενεργεί αυτοψίες σε συνεργασία με προσωπικό των υπηρεσιών και των φορέων αυτών, με σκοπό την πληρέστερη γνωμοδότηση επί των συγκεκριμένων θεμάτων που εξετάζονται και την κάλυψη όλων των πιθανών περιβαλλοντικών -και όχι μόνο- πτυχών τους.

Γνωμοδοτήσεις έργων

Ο Φορέας Διαχείρισης θα συνεχίσει να παρέχει τεκμηριωμένες γνωμοδοτήσεις για όλες τις εκδιδόμενες κανονιστικές ή ατομικές διοικητικές πράξεις, στο πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων που εμπύπτουν στις περιοχές ευθύνης του φορέα.

Σύνταξη ετήσιου προγράμματος δράσης

Βασική αρμοδιότητα του Φορέα είναι η σύνταξη του ετήσιου προγράμματος δράσης προστασίας και διαχείρισης. Ο προγραμματισμός των δράσεων προστασίας διευκολύνει την εύρυθμη και αποτελεσματικότερη λειτουργία καθώς: α) Είναι γνωστές και προκαθορισμένες οι επόμενες δράσεις ώστε να προγραμματιστούν εγκαίρως και να εκτελεστούν σωστά, β) Μπορεί να αξιολογηθεί το επιστημονικό προσωπικό σε σχέση με την υλοποίηση των προγραμματισμένων δράσεων, γ) Ο προγραμματισμός διευκολύνει την τροποποίηση του προγράμματος δράσεων σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται η ανάγκη διορθωτικών κινήσεων με σκοπό την ορθότερη επίτευξη των στόχων.

Υποβολή προτάσεων για την ανάληψη εθνικών η ευρωπαϊκών προγραμμάτων

Ο Φορέας Διαχείρισης προσδοκά την συνεργασία με εθνικούς κυρίως φορείς –αλλά και διεθνείς αν αυτό είναι δυνατό- με σκοπό τον από κοινού σχεδιασμό και υποβολή προτάσεων για ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης. Οι προτάσεις θα σχετίζονται με την προστασία, ανάδειξη και διαχείριση των προστατευόμενων αντικειμένων του Φορέα.

Μηχανοργάνωση / τεκμηρίωση

Το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης θα συνεχίσει και το 2020 την εκτεταμένη χρήση των νεώτερων τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών για τις λειτουργίες και δράσεις του Φορέα, αλλά και τη συνεχή ενημέρωσή του για τις νέες δυνατότητες που αυτές δίνουν, προτείνοντας σε κάθε περίπτωση που αυτό κρίνεται σκόπιμο την υιοθέτησή τους.

Το προσωπικό που κατέχει εξειδικευμένες γνώσεις επί της μηχανοργάνωσης θα εξακολουθήσει να παρέχει μηχανογραφική υποστήριξη στο Φορέα α) υποστηρίζοντας τις διαδικασίες προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού σε λογισμικό και υλικό, β) μεριμνώντας για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του όλου μηχανογραφικού συστήματος του Φορέα και την τεκμηρίωση και συντήρηση των εφαρμογών, γ) αναπτύσσοντας εφαρμογές ανάλογα με τις ανάγκες, δ) μεριμνώντας για την ασφάλεια και προστασία των αποθηκευμένων πληροφοριών τους από τυχόν δυνατότητες μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης.

Περίθαλψη τραυματισμένων άγριων ζώων

Σε συνέχεια της μακροχρόνιας συνεργασίας με την ΜΚΟ ANIMA, ο Φορέας Διαχείρισης θα συνεχίσει ενεργά στις «διασώσεις» ειδών άγριας πανίδας της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο περιλαμβάνει την παροχή πρώτων βοηθειών στα τραυματισμένα ζώα και αποστολή τους για περίθαλψη από την ANIMA.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΠΟΠΤΕΥΣΗΣ / ΦΥΛΑΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2020

Εφαρμόζεται το Σχέδιο Επόπτευσης/Φύλαξης, περιόδου 01/2019 – 12/2021, το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1.12/2019 απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης.

Βρίσκεται αναρτημένο εδώ:

<http://www.fdparnonas.gr/wp-content/uploads/2014/11/Sxedio-Fylaxis-2019-2021.pdf>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ-ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στελέχωση Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας

Το Τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας στελεχώνεται από τους :

- Αναστασιάδη Αγνή, ΔΕ Ξεναγός/Υπεύθυνη Τμήματος και Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αγίου Πέτρου.
- Πανταζή Κατερίνα, ΤΕ Ξεναγός/Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων και Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους.
- Αρβανίτη Αδαμάντιο, ΔΕ Ξεναγός/Υπεύθυνος Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καστάνισσας.

Η Υπεύθυνη Τμήματος ευθύνεται για την αποδοτική λειτουργία και εκτέλεση των εργασιών που αναλαμβάνει το Τμήμα και προβαίνει σε κάθε ενέργεια και μέτρο που προωθεί την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του.

Το αντικείμενο του Τμήματος περιλαμβάνει λειτουργίες και αρμοδιότητες, βάσει των διατάξεων της Υ.Α. υπ' αριθμ. 21393 Υ.Α. (ΦΕΚ747/Β/21-6-2006) περί «Κανονισμού λειτουργίας υπηρεσιών και του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωννα και υδροτόπου Μουστού», όπως ισχύει.

Εξοπλισμός Τμήματος Ενημέρωσης

Ο υλικός εξοπλισμός που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης για την υποστήριξη υλοποίησης των δράσεων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης σε πάγιο εξοπλισμό που έχει κατανεμηθεί στα τέσσερα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης, περιλαμβάνει συνοπτικά:

- τρεις τηλεοράσεις
- φορητούς και σταθερούς Η/Υ
- δύο οχήματα, ένα τύπου jeep και ένα επιβατικό
- τρία τηλεσκόπια και είκοσι πέντε ζευγάρια κιάλια
- έγχρωμα φωτοτυπικά μηχανήματα
- εκτυπωτές
- εκτυπωτή τύπου Plotter
- εξωτερικούς σκληρούς δίσκους
- συσκευή αναπαραγωγής DVD
- συσκευές αναπαραγωγής πολυμέσων (media players).
- βιβλία και επιστημονικά συγγράμματα
- οδηγούς αναγνώρισης πουλιών
- οδηγούς αναγνώρισης φυτών
- δύο φορητές συσκευές προβολής (projector)
- τρεις φωτογραφικές μηχανές Pocket Compact
- τρίποδο τηλεσκοπίου και φωτογραφικών μηχανών
- βιντεοκάμερα καταγραφής υψηλής ανάλυσης HD
- πτυσσόμενο εκθετήριο

- πτυσσόμενο, ανεξάρτητο τοίχο εκθετηρίου
- πτυσσόμενο σκίαστρο
- πέντε πτυσσόμενες καρέκλες
- πτυσσόμενο τραπέζι
- πανί-οθόνη βιντεοπροβολής

Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης

Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας είναι κτήρια τα οποία βρίσκονται στην κυριότητα του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας και του Δήμου Νότιας Κυνουρίας. Ειδικότερα, πρόκειται για παλαιά σχολεία (κτήριο Άστρους, Καστάνιτσας και Λεωνιδίου) και χώρο Κοινοτικού Καταστήματος (κτήριο Αγίου Πέτρου).

Ο Δήμος Β. Κυνουρίας, για την αποκατάσταση και τον εξοπλισμό των κτηρίων υλοποίησε το έργο «Εξοπλισμός και Λειτουργία Οικολογικού Πάρκου Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού», Μέτρο 8.1 του ΕΠΠΕΡ 2000-2006. Μετά την ολοκλήρωση του έργου, φορέας διαχείρισης των κτηρίων – Περιβαλλοντικών Κέντρων Ενημέρωσης, ορίστηκε ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας. Με την αποπεράτωση των τριών Κέντρων Ενημέρωσης (κτήριο Άστρους, Καστάνιτσας και Αγίου Πέτρου) και με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας, εκχωρήθηκε η χρήση τους στο Φορέα Διαχείρισης.

Στον Δήμο Ν. Κυνουρίας το παλιό Δημοτικό Σχολείο της Βασκίνας ξεκίνησε τη λειτουργία του με τη σύγχρονη μορφή του μετά την ολοκλήρωση των εργασιών αποκατάστασής του το έτος 2016. Η αποκατάσταση του συνόλου του κτίσματος για τη μετατροπή του σε Κέντρο Πληροφόρησης για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα και η εγκατάσταση της Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος σε αυτό, υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Πράξης «Προστασία και διατήρηση της Βιοποικιλότητας του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» του ΕΣΠΑ.

Το σύστημα των τεσσάρων Κέντρων Ενημέρωσης έχει σκοπό να προσελκύσει επισκέπτες στην περιοχή του Πάρνωνα, να τους πληροφορήσει για τις αξίες και τις φυσικές λειτουργίες της περιοχής, και να τους καθοδηγήσει ώστε να γνωρίσουν από κοντά τον Πάρνωνα χωρίς να βλάψουν τα ευαίσθητα φυσικά οικοσυστήματα.

Ειδικότερα, τα Κέντρα Ενημέρωσης έχουν τις παρακάτω λειτουργίες:

- υποδοχής των επισκεπτών στον Πάρνωνα,
- πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης, σχετικά με τις σπάνιες ομορφιές του Πάρνωνα,
- κατεύθυνσης στις διαθέσιμες τουριστικές δραστηριότητες ήπιας μορφής.

Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης απευθύνονται κυρίως σε μη εξειδικευμένο κοινό και σε επισκέπτες κάθε ηλικίας. Κύριος στόχος είναι η ενημέρωσή τους για τη σημασία της προστατευόμενης περιοχής, για τις αξίες και τις φυσικές λειτουργίες της και για την πανάρχαια και αδιάλειπτη ανθρώπινη παρουσία στον Πάρνωνα. Σκοπός είναι ο επισκέπτης να γνωρίσει από κοντά την προστατευόμενη περιοχή, χωρίς να βλάψει τα ευαίσθητα φυσικά οικοσυστήματα, να κατανοήσει ότι η φύση αποτελεί κομμάτι της ζωής του και ότι πρέπει να διαφυλαχθεί για τις επόμενες γενεές.

Προσέλκυση – πληροφόρηση επισκεπτών

Για την καταγραφή του συνόλου των επισκεπτών τηρείται ειδικό ηλεκτρονικό αρχείο (βιβλίο επισκεπτών) σε κάθε Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης. Σύμφωνα με το ανωτέρω, για το έτος 2019 καταγράφηκαν περί τα **2.500 άτομα** που επισκέφθηκαν και ξεναγήθηκαν στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους των Κέντρων. Ο Φορέας Διαχείρισης για το έτος 2020 αναμένεται να υποδεχτεί και να ξεναγήσει αντίστοιχο αριθμό μεμονωμένων επισκεπτών - ομάδες επισκεπτών:

Ξεναγήσεις σχολικών ομάδων - ομάδων επισκεπτών μέσω της διαδικασίας αποστολής του πρότυπου εντύπου ΑΙΤΗΣΗ ΞΕΝΑΓΗΣΗΣ εκδίδεται από τον ΦΔ ΠΜΜΜ η σχετική άδεια (σύμφωνα με την παρ. 1.ιζ) του άρθρου 4 του Ν. 4519/2018, βάσει του οποίου αρμοδιότητα του ΦΔ μεταξύ άλλων είναι και η έγκριση δραστηριοτήτων ξενάγησης εντός της περιοχής ευθύνης του).

Περιβαλλοντική ενημέρωση σχολικών μονάδων

Παρουσιάσεις στα σχολεία

Προκειμένου να υλοποιηθεί το πρόγραμμα περιβαλλοντικής ενημέρωσης κατά το σχολικό έτος 2019-2020, ο Φορέας Διαχείρισης αιτήθηκε με το υπ' αριθ. Πρωτ. 655/13.06.2019 αίτημα την έγκριση του Προγράμματος με τίτλο: «*Πρόγραμμα περιβαλλοντικής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης μαθητών για το σχολικό έτος 2019-2020*», προς το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με το υπ' αριθ. Φ1/ΜΚ/152805/158350/Δ7/10.10.2019 με θέμα «*Απάντηση σε αίτημα του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασιάς, για τις σχολικές μονάδες της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης*» εγκρίθηκαν ως προς την παιδαγωγική τους καταλληλότητα:

- οι εκπαιδευτικές επισκέψεις του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης σε σχολικές μονάδες της Α' βάθμιας και Β' βάθμιας εκπαίδευσης των νομών Αρκαδίας, Λακωνίας, Αργολίδας και Κορινθίας, με στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών.
- το υλικό περιβαλλοντικής ενημέρωσης του Φορέα Διαχείρισης που απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες της Α' βάθμιας και Β' βάθμιας εκπαίδευσης με τις εξής προϋποθέσεις:
 - α) η συμμετοχή των μαθητών/-τριών στο εν λόγω πρόγραμμα να είναι προαιρετική, με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις ισχύουσες διατάξεις για τις σχολικές δράσεις στο πλαίσιο της σχολικής ζωής. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η μη παρακώλυση του σχολικού προγράμματος και η ασφάλεια των μαθητών/-τριών,
 - β) η συμμετοχή στο εν λόγω πρόγραμμα να γίνεται χωρίς οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση των μαθητών/-τριών και να μην περιλαμβάνεται διανομή ή/και προβολή οποιουδήποτε διαφημιστικού υλικού,
 - γ) η υλοποίηση του προγράμματος να πραγματοποιείται παρουσία των εκπαιδευτικών των σχολείων και η διάρκειά του ανά τμήμα να μην ξεπερνά τις δύο (2) διδακτικές ώρες κατά την υλοποίησή του εντός της σχολικής μονάδας,
 - δ) στην περίπτωση που το πρόγραμμα υλοποιηθεί στους χώρους του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασιάς και στην Προστατευόμενη Περιοχή Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασιάς, να τηρηθεί η κείμενη νομοθεσία περί μετακίνησης μαθητών/-τριών και ο χώρος υλοποίησης του προγράμματος να πληροί τις προϋποθέσεις των χώρων συνάθροισης κοινού έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια των μαθητών/τριών.

Οι υπεύθυνοι σχολικών δραστηριοτήτων των παραπάνω Νομών ενημερώθηκαν για το περιεχόμενο του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας μέσω Ενημερωτικού Σημειώματος, όπως αυτό διαβιβάστηκε με το υπ. αριθμ. 1258/01.11.2019 έγγραφο του ΦΔ ΠΜΜΜ.

Περιβαλλοντικές Εκδηλώσεις – Δράσεις

Ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας για το έτος του 2020 προγραμματίζει τη διοργάνωση και συμμετοχή του σε ποικίλες περιβαλλοντικές εκδηλώσεις σε συνεργασία με σχολικές μονάδες που βρίσκονται εντός και πλησίον των ορίων των προστατευόμενων περιοχών αρμοδιότητάς του. Οι δράσεις και οι περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος παρουσιάσεις που δύναται να υλοποιηθούν από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης στα σχολεία της προστατευόμενης περιοχής και πλησίον αυτής, κατά το σχολικό έτος 2020-2021, παρουσιάζονται αναλυτικά σε Ενημερωτικό Σημείωμα, όπως αυτό διαβιβάστηκε με το υπ. αριθμ. 1258/01.11.2019 έγγραφο του ΦΔ ΠΜΜΜ προς τους υπεύθυνους σχολικών δραστηριοτήτων.

Προγραμματισμός δράσεων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι δράσεις περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος που έχουν προγραμματιστεί να υλοποιηθούν το 2020 στα τέσσερα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης, στο πεδίο της ΠΠ, σε οικισμούς ή/και σε σχολικές μονάδες:

- 1) Καταγραφή μεταναστευτικών πουλιών στον υγρότοπο Μουστού στο πλαίσιο της συμμετοχής του ΦΔ στις μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις υδρόβιων πουλιών (Ιανουάριος), σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία.
- 2) Προγραμματισμός ξεναγήσεων επισκεπτών ή σχολικών μονάδων στην προστατευόμενη περιοχή υγροτόπου Μουστού, στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Υγροτόπων (Φεβρουάριος).
- 3) Υλοποίηση πιλοτικής βιωματικής δράσης ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης στα Γυμνάσια της Κυνουρίας με θέμα την πλαστική ρύπανση (Μάρτιος - Ιούνιος), σε συνεργασία με τον Δήμο Βόρειας και Νότιας Κυνουρίας αντίστοιχα.
- 4) Επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης μαθητών σε Σχολεία της Α΄βάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Δασοπονίας - Νερού (Μάρτιος).
- 5) Επισκέψεις σε Σχολεία Α΄ βάθμιας εκπαίδευσης, με αφορμή την εκδήλωση της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας «Χελιδονίσματα» με τη δυνατότητα κατασκευής χελιδονοφωλιών, σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (Μάρτιος-Απρίλιος).
- 6) Συμμετοχή στη Εβδομάδα Εθελοντισμού Let's do it Greece 2019 και διοργάνωση εθελοντικού καθαρισμού (Απρίλιος).
- 7) Επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης μαθητών σε Σχολεία της Α΄βάθμιας και Β΄βάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της Ημέρας της Γης, τον Απρίλιο του 2019.
- 8) Επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης μαθητών σε Σχολεία της Α΄βάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Χελώνας (Μάιος).
- 9) Επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης μαθητών σε Σχολεία της Α΄βάθμιας και Β΄βάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας της Βιοποικιλότητας (Μάιος).
- 10) Περιβαλλοντική ενημέρωση μαθητών της προστατευόμενης περιοχής με αφορμή την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου για τα μέτρα φύλαξης και προστασίας της (Μάιος).

- 11) Εργασίες σήμανσης της περιοχής με απειλούμενους κρίνους της θάλασσας (*Panocratium maritimum*) και επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης μαθητών σε Σχολεία της Α΄ Βάθμιας εκπαίδευσης της προστατευόμενης περιοχής (Μάιος-Ιούνιος).
- 12) Επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης σε Σχολεία Α΄βάθμιας και Β΄βάθμιας εκπαίδευσης της προστατευόμενης περιοχής σε συνδυασμό με δράση συμβολικού εθελοντικού καθαρισμού με αφορμή την Πανελλαδική εκστρατεία «Καθαρίστε τη Μεσόγειο» (Μάιος-Ιούνιος).
- 13) Επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης σε Σχολεία Α΄βάθμιας και Β΄βάθμιας εκπαίδευσης της προστατευόμενης περιοχής σε συνδυασμό με δράση συμβολικού εθελοντικού καθαρισμού με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος (Ιούνιος).
- 14) Συμμετοχή στο φεστιβάλ «Μελιτζάzz 2020» με δράσεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης στο Κέντρο Πληροφόρησης για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα στο Λεωνίδιο (Ιούλιος).
- 15) Συμμετοχή στη Γιορτή του Δάσους στην Καστάνιτσα Κυνουρίας (Αύγουστος).
- 16) Δράση εθελοντικού καθαρισμού στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Εθελοντικού Καθαρισμού των Ακτών (Σεπτέμβριος).
- 17) Διοργάνωση εκδήλωσης παρατήρησης και αναγνώρισης υδρόβιων πουλιών – καταμέτρηση ειδών (RIA), με αφορμή την Πανευρωπαϊκή Γιορτή πουλιών, σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (Οκτώβριος).
- 18) Επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης μαθητών σε Σχολεία της Α΄βάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Ζώων (Οκτώβριος).
- 19) Συμμετοχή με περιβαλλοντικές δράσεις και ενημέρωση στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καστάνιτσας, με αφορμή την Γιορτή Καστάνου (Οκτώβριος).
- 20) Περιβαλλοντική ενημέρωση μαθητών Α΄βάθμιας και Β΄βάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Βουνού (Δεκέμβριος).

Συμπληρωματικά, ο Φορέας Διαχείρισης για το έτος 2020 προγραμματίζει να συμμετέχει σε τοπικές εκδηλώσεις των ΟΤΑ που βρίσκονται στην περιοχή αρμοδιότητας του: Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας, Λακωνίας, Αργολίδας και Κορινθίας αλλά και να λάβει μέρος σε περιβαλλοντικές δράσεις κατόπιν πρότασης συνεργασίας από τρίτους φορείς, που δεν έχουν προβλεφθεί κατά τη σύνταξη του παρόντος.

Δημιουργία περιβαλλοντικού υλικού ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης

Το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης που είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση των δράσεων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης, στο πλαίσιο:

- των επισκέψεων περιβαλλοντικής ενημέρωσης σε σχολεία,
- των επισκέψεων ποικίλων ομάδων στα τέσσερα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης,
- των περιβαλλοντικών δράσεων εορτασμού ημερών με παγκόσμιο ενδιαφέρον, καθώς και
- των ημερίδων/ συνεδρίων, εκδηλώσεων και τοπικών γιορτών, με περιβαλλοντικό ενδιαφέρον, κ.α.,

έχει δημιουργήσει ένα αρχείο παρουσιάσεων περιβαλλοντικού περιεχομένου το οποίο κατά το έτος 2020 θα εξακολουθήσει το επιμελείται και να το εμπλουτίζει με νέες θεματικές και επικαιροποιημένο οπτικοακουστικό υλικό. Οι παρουσιάσεις αυτές πρόκειται να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των παραπάνω ενημερωτικών δράσεων και εκδηλώσεων, ανάλογα με την περίπτωση.

Πακέτο περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων

Το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης επιμελήθηκε κατά την χρονική περίοδο 2011-2019 ένα πακέτο περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης, το οποίο απευθύνεται τόσο στους εκπαιδευτικούς, όσο και τους μαθητές. Ορισμένοι από τους γενικούς στόχους του πακέτου περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων είναι:

- να προωθήσει τη γνωριμία των μαθητών και των εκπαιδευτικών με τα ιδιαίτερα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, ούτως ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν με ευκολία τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της χλωρίδας και πανίδας της προστατευόμενης περιοχής,
- να παρακινήσει τους μαθητές να βρεθούν στο ύπαιθρο με αίσθημα περιέργειας για τη φύση,
- να προωθήσει την ευαισθητοποίηση μαθητών και εκπαιδευτικών γύρω από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η προστατευόμενη περιοχή, με φυσική συνέπεια την φροντίδα τους για αυτά,
- να προωθήσει την καταγραφή και ανάλυση, από τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, των ιδιαίτερων εκείνων στοιχείων που χαρακτηρίζουν τη σχέση φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στην προστατευόμενη περιοχή.

Το υλικό περιβαλλοντικής εκπαίδευσης περιλαμβάνει ατομικές ή/και ομαδικές δραστηριότητες που συνίσταται να προηγηθούν της επίσκεψης (όπως π.χ. τα φύλλα δραστηριοτήτων για την τάξη) με σκοπό την προετοιμασία και την εξοικείωση των μαθητών με ορισμένα από τα χαρακτηριστικά των οργανισμών που διαβιούν στην προστατευόμενη περιοχή. Με αυτό τον τρόπο γίνεται πιο αποτελεσματική τόσο η περιήγησή τους στο πεδίο της προστατευόμενης περιοχής όσο και η επίσκεψή τους στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης. Για τις δραστηριότητες αυτές δεν απαιτείται ιδιαίτερος εργαστηριακός ή άλλος ειδικός εξοπλισμός παρά μόνο φωτοτυπίες και στοιχειώδη βοηθήματα (π.χ. μεγεθυντικός φακός, μολύβια/μπογιές, φωτοτυπίες, κ.λπ.).

Το υλικό περιβαλλοντικής εκπαίδευσης περιλαμβάνει επίσης ατομικές ή/και ομαδικές δραστηριότητες που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, στο ύπαιθρο ή/και στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης από τον υπεύθυνο ξεναγό και σε συνεργασία με τα υπόλοιπα στελέχη του Φορέα Διαχείρισης. Ο κάθε ξεναγός διαθέτει επαγγελματική εμπειρία και γνώση ούτως ώστε, να αξιοποιεί πλήρως το παραχθέν παιδαγωγικό υλικό που αφορά στην προστατευόμενη περιοχή, να οδηγεί τους επισκέπτες-μαθητές στην κατάκτηση της γνώσης ενώ παράλληλα, να εμπνέει την αγάπη και το αίσθημα της αλληλεξάρτησης τους με το φυσικό κόσμο.

Ένας από τους στόχους του Φορέα Διαχείρισης για το έτος 2020 είναι και ο εμπλουτισμός του πακέτου με νέες περιβαλλοντικές δραστηριότητες και η επικαιροποίηση του υφιστάμενου πακέτου. Οι περιβαλλοντικές δραστηριότητες δίνουν έμφαση στην διάχυση των αποτελεσμάτων της επιστημονικής έρευνας γύρω από το φυσικό περιβάλλον των περιοχών αρμοδιότητας του ΦΔ ΠΜΜΜ αλλά και στην αναψυχή (με σκοπό την άντληση ευχαρίστησης από την προσέγγιση της φύσης) όλων εκείνων που κατοικούν σε αυτή αλλά και αυτών που την επισκέπτονται.

Προγραμματισμός δράσεων

Ο Φορέας Διαχείρισης έχει ήδη διατυπώσει τις προτάσεις του για νέες δράσεις οι οποίες πρόκειται να συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη με έμφαση στους τομείς της αγροτικής οικονομίας και της διαχείρισης των επισκεπτών / τουρισμού. Στο πλαίσιο αυτό αναφέρονται συνοπτικά στην συνέχεια οι

δράσεις που συσχετίζονται με τον σχεδιασμό δράσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του παρόντος σχεδίου δράσης.

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Πελοποννήσου - ΕΣΠΑ 2014-2020

Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6d του Ε.Π. «Πελοπόννησος» αναμένεται η έκδοση πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης από τον Φορέα Διαχείρισης. Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, βάσει σχετικών οδηγιών της Επιτελικής Δομής του ΕΣΠΑ, προβλέπεται να κατανεύμουν μέρος του Προϋπολογισμού τους (βάσει σχετικής εξειδίκευσης) για την χρηματοδότηση δράσεων ενημέρωσης ευαισθητοποίησης που υλοποιούν οι ΦΔΠΠ.

Στη συνέχεια αναφέρονται συνοπτικά οι δράσεις που πρόκειται να υποβληθούν για χρηματοδότηση από τον Φορέα Διαχείρισης, στην σχετική πρόσκληση:

- Μελέτη, Σχεδιασμός και Δημιουργία «βαλίτσας» με πακέτα δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μαθητών και επισκεπτών.
- Επικαιροποίηση, αναβάθμιση ιστοσελίδας του ΦΔ.
- Σχεδιασμός, παραγωγή και εγκατάσταση Πινακίδων Ερμηνείας Περιβάλλοντος νέων περιοχών. Συντήρηση υφιστάμενων Πινακίδων Ερμηνείας Περιβάλλοντος.
- Σχεδιασμός και παραγωγή έντυπου πληροφοριακού υλικού.
- Επικαιροποίηση υφιστάμενων Εκθέσεων Ερμηνείας Περιβάλλοντος και δημιουργία νέων υποδομών ενημέρωσης στις νέες περιοχές αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης, (ενδεικτικά: στην ευρύτερη περιοχή των ορίων της Ανατολικής Λακωνίας, ποταμού Ευρώτα και Λακωνικού Κόλπου).
- Παραγωγή ταινίας/ών για το περιβάλλον, την βιοποικιλότητα των ΠΠ και τον ΦΔ.
- Προμήθεια υλικών προώθησης και ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης (ενδεικτικά: μπλούζες, καπέλα, σκούφοι, κούπες, μαγνητάκια, τσάντα πολλαπλών χρήσεων προς αντικατάσταση της μίας χρήσης, τσάντα πάνινη).

Τοπικό πρόγραμμα CLLD/LEADER 2014-2020 – Δράσεις παραγωγής ενημερωτικού υλικού, περιοδεύουσας έκθεσης και ημερίδων

Με την υπ' αριθμ. 3002/11-09-2019 Απόφαση Ένταξης Πράξεων στο τοπικό πρόγραμμα LEADER/CLLD μέτρο 19, υπομέτρο 19.2 του ΠΑΑ 2014-2020 (ΑΔΑ Ψ90Ν7Λ1-0ΦΧ), ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας έλαβε ένταξη της Πράξης με τίτλο «Υποστήριξη δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης. Η περίπτωση του Αποθέματος Βιόσφαιρας Πάρνωνα-Μαλέα» και Κωδικό Ο.Π.Σ.Α.Α: 0011021049, στο τοπικό πρόγραμμα LEADER/CLLD μέτρο 19, υπομέτρο 19.2 του ΠΑΑ 2014-2020, "Ανατολική Πελοπόννησος. Απόθεμα Βιόσφαιρας και Επιχειρηματικές Ζώνες Καινοτομίας" της ΟΤΔ "Αναπτυξιακή Πάρνωνα. Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ", προϋπολογισμού 208.167,60 € (με Φ.Π.Α.). Αυτή περιλαμβάνει κυρίως δράσεις ενημέρωσης ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού περιοχής παρέμβασης της προτεινόμενης περιοχής του Αποθέματος Βιόσφαιρας.

Η Πράξη θα υλοποιηθεί μέσω πέντε (5) υποέργων με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης από το 2020 έως τον 06.2023. Εντός του 2020 αναμένεται να προκηρυχθούν και να ανατεθούν υπηρεσίες που θα αφορούν:

- στην παραγωγή και σχεδίαση ενημερωτικού υλικού ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για την προτεινόμενη περιοχή του Αποθέματος Βιόσφαιρας όρους Πάρνωνα – Κάβου Μαλέα [Οδηγός Πεταλούδων, Οδηγός για το Απόθεμα Βιόσφαιρας όρους Πάρνωνα – Κάβου Μαλέα (Πολιτισμός και φυσική κληρονομιά), Χάρτης για το Απόθεμα Βιόσφαιρας, Εγχειρίδιο παρουσίασης οικοτόπων/οικοσυστημάτων και οικοσυστημικών υπηρεσιών για το Απόθεμα

Βιόσφαιρας, Πεντάπτυχο Φυλλάδιο (φυσικό περιβάλλον Αποθέματος Βιόσφαιρας), Πεντάπτυχο Φυλλάδιο (πολιτιστική κληρονομιά Αποθέματος Βιόσφαιρας)].

- στην παραγωγή και σχεδίαση περιοδεύουσας έκθεσης (με σύστημα προβολής για τις διαφορετικές θεματικές ενότητες, διαφημιστικές σημαίες και εκθεσιακά πάνελς).
- στη διοργάνωση ενημερωτικών Ημερίδων (μίας θεματικής ημερίδας στην ευρύτερη περιοχή του Λεωνιδίου και μίας διημερίδας στην περιοχή του Λεωνιδίου και της Μονεμβασιάς).

Σύναψη μνημονίων συνεργασίας

Ο Φορέας Διαχείρισης ήδη υλοποιεί εκστρατεία ενημέρωσης και πληροφόρησης σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, τον τοπικό πληθυσμό αλλά και τους επισκέπτες της περιοχής, επιπλέον, μέσω των υποδομών ενημέρωσης που διαθέτει και λειτουργεί. Στόχος για το έτος 2020 είναι η ενίσχυση του έργου του Φορέα Διαχείρισης και ιδιαίτερα της εκστρατείας ενημέρωσης που υλοποιεί. Στο πλαίσιο αυτό, και με την διεύρυνση των ορίων του Φορέα Διαχείρισης:

- θα διερευνηθεί η δυνατότητα σύναψης μνημονίου συνεργασίας με το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Πειραιώς για την εκπόνηση προγράμματος περιβαλλοντικής ενημέρωσης στα Μουσεία "Ελιάς και ελαιολάδου" στην Σπάρτη, "Υδροκίνησης" στην Δημητσάνα Αρκαδίας και "Περιβάλλοντος" στην Στυμφαλία Κορινθίας.
- θα διερευνηθεί η δυνατότητα σύναψης μνημονίου συνεργασίας με τον Δήμο Τρίπολης σχετικά με την εκχώρηση της λειτουργίας του Μουσείου *Δασικής Ιστορίας Μαινάλου* στο Χρυσοβίτσι Αρκαδίας, και του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στον χωριό Κάψια Αρκαδίας με θεματική το φυσικό περιβάλλον του Μαινάλου, στον διευρυμένο Φορέα Διαχείρισης.

Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (Ε.Π.Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α - ΕΣΠΑ 2014-2020)

Για την παρούσα Προγραμματική Περίοδο το ΥΠΕΝ έθεσε προτεραιότητες στην υλοποίηση έργων από τους ΦΔ στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, βασιζόμενες στα αποτελέσματα του οριζόντιου έργου της ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ, τα περιεχόμενα του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (PAF) και την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα.

Στην προτεινόμενη Πράξη συμπεριλαμβάνονται και δράσεις προβολής των δράσεων της εν λόγω Πράξης. Βάσει του σχετικού χρονοδιαγράμματος (η διαδικασία ανάθεσης έχει ξεκινήσει εντός του 2019 σε συνέχεια της α.π. διακήρυξης 1574/19-12-2019) οι δράσεις προβολής έχουν ως στόχο:

- την ενημέρωση των χρηστών της περιοχής (stakeholders) για τις εφαρμοζόμενες διαχειριστικές δράσεις του Φορέα Διαχείρισης στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης του ΦΔ στο ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.
- τη διάχυση των αποτελεσμάτων των διαχειριστικών δράσεων της πράξης με στόχο η γνωριμία του ευρύ κοινού με το δίκτυο των προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000, την ανάδειξη της σημαντικής βιοποικιλότητας της περιοχής και την αναγκαιότητα εφαρμογής δράσεων διαχείρισης για την βελτίωση της κατάστασης διατήρησης κρίσιμων ενδιαιτημάτων.
- την κατάλληλη σήμανση των περιοχών όπου θα εφαρμοστούν οι διαχειριστικές δράσεις με στόχο την βελτίωση της αντίληψης της τοπικής κοινωνίας για την αναγκαιότητα εφαρμογής αυτών.

Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων:

- Θα παραχθούν και θα εγκατασταθούν ενημερωτικές πινακίδες (μικρού μεγέθους), όπου θα αναγράφεται ο στόχος της εκάστοτε διαχειριστικής δράσης, τα αναμενόμενα αποτελέσματα αυτής και η πηγή χρηματοδότησης.
- Θα πραγματοποιηθούν τρεις (3) Ημερίδες για το ευρύ κοινό καθ' όλη την διάρκεια υλοποίησης της Πράξης. Ενδεικτικά, προτείνεται να υλοποιηθούν, μία (1) Ημερίδα στα μέσα του 2019, όπου θα παρουσιαστούν οι σχεδιαζόμενες διαχειριστικές δράσεις στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης του ΦΔ, μία (1) Ημερίδα στα μέσα του 2021, όπου θα παρουσιαστεί η πρόοδος υλοποίησης των διαχειριστικών δράσεων, τα ενδεχόμενα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και τα προκαταρκτικά αποτελέσματα αυτών, και, μία (1) Ημερίδα στο τέλος του 2023, όπου θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα των διαχειριστικών δράσεων που εφαρμόστηκαν. Όλες οι Ημερίδες θα πραγματοποιηθούν σε αστικά κέντρα πλησίον των προστατευόμενων περιοχών που διαχειρίζεται ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας, όπως Τρίπολη, Σπάρτη, Ναύπλιο.
- Θα παραχθεί έντυπο ενημερωτικό υλικό (τρίπτυχα φυλλάδια) παρουσίασης των σχεδιαζόμενων διαχειριστικών δράσεων, την μεθοδολογία εφαρμογής τους, τις περιοχές επέμβασης και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Οι ημερίδες και το έντυπο ενημερωτικό υλικό θα απευθύνονται τόσο στην τοπική κοινωνία για την ενημέρωσή τους σχετικά με τις εφαρμοζόμενες διαχειριστικές δράσεις όσο και σε μια ευρεία γκάμα φορέων Δημοσίων Υπηρεσιών, λοιπών Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Πολιτιστικών Συλλόγων και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

Προβολή, δημοσιότητα και ανάπτυξη δημοσίων σχέσεων

Συνεργασίες

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή εκπόνηση των δράσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης, είναι η συνεργασία με διάφορους φορείς που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με το αντικείμενο των δραστηριοτήτων του, όπως για παράδειγμα τα θεσμοθετημένα όργανα της φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής:

- Πυροσβεστική Υπηρεσία
- Δασική Υπηρεσία
- Θηροφυλακή
- Αστυνομία
- Λιμενικό Σώμα
- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Επιπρόσθετα, στόχο αποτελεί η αξιοποίηση της συνεργασίας με εξωτερικούς συνεργάτες, Φορείς, Συλλόγους και Οργανισμούς, ειδικούς επιστήμονες, καθώς και εγγεγραμμένους εθελοντές του Φορέα από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Επίσης, συνεργασία απαιτείται με τα όλα τα μέλη του Δ.Σ. και τις λοιπές επιτροπές του Δ.Σ. για τη διεκπεραίωση των έργων που υλοποιεί ο Φορέας Διαχείρισης.

Δελτία τύπου

Ο Φορέας Διαχείρισης με στόχο την επικοινωνία με άτομα ή ομάδες με κοινά περιβαλλοντικά ενδιαφέροντα, θα εξακολουθήσει να επιμελείται και να δημοσιεύει κατά το 2020 δελτία τύπου, τα

οποία συνοδεύονται ανάλογα με το θέμα τους, με οπτικοακουστικό υλικό [ταινίες μικρής διάρκειας (video), φωτογραφίες, κ.λπ] από το αρχείο του ΦΔ.

Δικτυακός τόπος

Επιδίωξη του Φορέα Διαχείρισης κατά το έτος 2020, είναι ο εμπλουτισμός και η ενημέρωση του δικτυακού του τόπου (www.fdparnonas.gr) και η ολοκλήρωση της απόδοσής τους στην αγγλική γλώσσα, προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι χρήστες του διαδικτύου να βρίσκουν επικαιροποιημένες πληροφορίες για περιβαλλοντικά θέματα.

Newsletter

Ο Φορέας Διαχείρισης πρόκειται κατά το έτος 2020, να εξακολουθήσει να προωθεί προς τις επαφές του, καθώς επίσης να αναρτά στην ιστοσελίδα του, στην σχετική ενότητα [<http://www.fdparnonas.gr/activities/newsletter/>] το ενημερωτικό ηλεκτρονικό φυλλάδιο Newsletter κάθε έξι μήνες, που έχει ως περιεχόμενο τη σύνοψη όλων των δράσεων του Φορέα για την εκάστοτε χρονική περίοδο. Η σύνταξη και η επιμέλεια των κειμένων του Newsletter γίνεται από τα στελέχη του Φορέα Διαχείρισης, με τα κείμενα να κατανέμονται σε ενότητες ανάλογα με το περιεχόμενό τους.

Κοινωνική δικτύωση

Η σελίδα κοινωνικής δικτύωσης του Φορέα Διαχείρισης στο Facebook [<https://www.facebook.com/fdparnonas>], θα συνεχίσει να ενημερώνεται τακτικά με κείμενα, φωτογραφίες και βίντεο από τις δράσεις που πρόκειται να πραγματοποιηθούν από το Φορέα Διαχείρισης κατά το έτος 2020.

Επίσης, θα συνεχιστεί η ενημέρωση των καναλιών του Φορέα Διαχείρισης στο YouTube (<http://www.youtube.com/channel>) και στο vimeo [<http://vimeo.com/parnonas>], με βίντεο που θα αφορούν σε δράσεις του Φορέα Διαχείρισης που θα υλοποιηθούν κατά το 2020.

Τήρηση αρχείου (φωτογραφίες-video)

Ο Φορέας Διαχείρισης με στόχο την οργάνωση του αρχείου του διαθέτει μονάδες αποθήκευσης με στόχο την ασφαλή αρχειοθέτηση και αξιοποίηση του φωτογραφικού και βιντεοσκοπικού υλικού.

Βιογραφικό Φορέα Διαχείρισης

Η ενημέρωση του βιογραφικού του Φορέα Διαχείρισης είναι μία από τις εργασίες του προσωπικού για όλες τις δράσεις του Φορέα Διαχείρισης. Η εργασία αυτή θα εξακολουθήσει να πραγματοποιείται κατά το έτος 2020.

Διανομή έντυπου πληροφοριακού υλικού

Κατά το έτος 2020 το υλικό ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης, θα συνεχίσει να διανέμεται από τον Φορέα Διαχείρισης προς πολλαπλούς αποδέκτες, δεδομένου ότι έχει ιδιαίτερη σημασία για την ανάδειξη της φυσικής ομορφιάς, της οικολογικής αξίας και των αξιόλογων πολιτισμικών γνωρισμάτων που απαντούν στις περιοχές αρμοδιότητας του ΦΔ ΠΜΜΜ, αλλά και της συνεπαγόμενης ανάγκης προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας και της φυσικής κληρονομιάς.

Συνεντεύξεις

Στόχο για το έτος 2020 θα αποτελέσει η εκ νέου επιδίωξη της εμπειριστατωμένης προβολής μέσω προσωπικών συνεντεύξεων του επιστημονικού προσωπικού και των μελών του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης στην τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τους ιστοχώρους που σχετίζονται ή και προβάλλουν περιβαλλοντικά θέματα.

Κόμβος πρακτικής άσκησης ΑΤΛΑΣ

Στην περίπτωση που κριθεί αναγκαίο για το εκπαιδευτικό έτος 2020-2021, ο Φορέας θα εισάγει ως Φορέας Υποδοχής στο σύστημα ΑΤΛΑΣ τις νέες θέσεις πρακτικής άσκησης που επιθυμεί να διαθέσει στα Πανεπιστήμια και ΑΤΕΙ της χώρας.

Κατάρτιση – επιμόρφωση προσωπικού

Κρίνεται απαραίτητο για το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης να παρακολουθεί σεμινάρια επιμόρφωσης με σκοπό την περαιτέρω κατάρτιση. Συγκεκριμένα:

- για το προσωπικό που απασχολείται στον τομέα της προστασίας και διαχείρισης η επιμόρφωση αφορά σεμινάρια, συνέδρια ή workshops των οποίων η βασική θεματική ενότητα είναι οι δράσεις προστασίας και διατήρησης, οι βέλτιστες διαχειριστικές πρακτικές σε προστατευόμενες περιοχές και η παρακολούθηση, προστατευόμενα είδη ή οι αρμοδιότητες των υπαλλήλων που απασχολούνται με την προστασία και διαχείριση.
- για το προσωπικό που απασχολείται στον τομέα της φύλαξης/επόπτευσης αφορά σεμινάρια, συνέδρια ή workshops των οποίων η βασική θεματική ενότητα είναι η φύλαξη ή οι αρμοδιότητες των υπαλλήλων που απασχολούνται στη φύλαξη.
- για το προσωπικό που απασχολείται στον τομέα της πληροφόρησης, εκπαίδευσης και δημοσιότητας αφορά σεμινάρια, συνέδρια ή workshops των οποίων η βασική θεματική ενότητα είναι η περιβαλλοντική ενημέρωση - εκπαίδευση, οι δημόσιες σχέσεις, το μάρκετινγκ, καινοτόμες πρακτικές εκπαίδευσης και πληροφόρησης ή οι αρμοδιότητες των υπαλλήλων που απασχολούνται με την πληροφόρηση, εκπαίδευση και δημοσιότητα.

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΝΩΝΑ, ΜΟΥΣΤΟΥ, ΜΑΙΝΑΛΟΥ & ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

Άστρος Αρκαδίας, ΤΚ 22001

Τηλ. 27550 22021 Fax. 27550 22806

@: info@fdparnonas.gr, WEB: www.fdparnonas.gr